

Aktualno

Podravje • Višja nadomestila Bruselj potrdil, Slovenija pa menca

⇒ Stran 2

Podravje

Videm • Na avtobus in v šolo še vedno po makadamu in blatu

⇒ Stran 5

3 TOČKE

vrednost v
MEDIA BAR

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 5. decembra 2023

Letnik LXXVI • št. 94 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,90 EUR**

Aktualno

Ptuj • Svet zavoda LEA izbral Klemenca

⇒ Stran 3

V središču

Podravje • Na Ptujem enkrat več pacientov s klamidijo

⇒ Stran 7

Kronika

Podravje • Prometni kolaps je le vprašanje časa

⇒ Stran 9

Ljudje in dogodki

Ptuj • Tina in Matjaž za finale pripravljata poseben nastop

⇒ Stran 11

Črna kronika

Ormoško • Skrb vzbujajoč porast mladostniškega kriminala

⇒ Stran 24

Ptuj, Podravje • Nič več na urgenco v Zdravstveni dom

Urgentni center odprl vrata

Novozgrajeni urgentni center Ptuj je svoja vrata odprl v petek. Regija je tako dobila izjemno pomembne prostore, v katerih celovito obravnavo v sklopu nujne medicinske pomoči združujejo pod eno streho. Več na strani 2.

Foto: CG

Lestvica najbogatejših •

Ptujskih bogatašev
»v mrežo«
niso ujeli

⇒ Stran 3

V središču •

Starši slabe volje, ker otroci v šoli ne naredijo domače naloge

⇒ Strani 6 in 7

torkova
izdaja

NAROČITE ŠTAJERSKI TEDNIK IN SI PRIDOBITE NAGRADO

Niste naročnik Štajerskega tednika, a bi to radi postali? Potem je sedaj pravi čas, saj smo za vas pripravili privlačno nagrado za pripravo prazničnih kulinarčnih dobrot.

Štajerski **TEDNIK**
RADIOPTUJ

www.tednik.si

Podravje • Kmetje še brez denarja za opravljeno delo, ker se ministrica še ni podpisala pod uredbo

Izplačilo višjih nadomestil Bruselj potrdil, Slovenija pa menca

Kmetje, ki kmetujejo na najožjih vodovarstvenih območjih, so dosegli spremembo uredbe in dogovor o izplačilu okrog 500 evrov nadomestila po hektarju. Uredba je bila poslana tudi v Bruselj, ki je zanjo prižgal zeleno luč, a kmetje izplačil še vedno niso prejeli, kajti slovenska vlada uredbe še ni sprejela. »Vedno, ko nam to ustreza, se izgovarjamo na Bruselj, a pravi razlog za zaviranje je naša država,« je jasen Milan Unuk, kmet z Dravskega polja in pogajalec za vodovarstvena območja.

Varovanje pitne vode je skupna skrb in dolžnost vseh, ki sobivajo v prostoru. Kmetje zatrjujejo, da se tega dobro zavedajo in da zato že vrsto let upoštevajo zakonske zahteve glede kmetovanja na vodovarstvenih območjih. Te zahteve so najstrožje na najožjih vodovarstvenih območjih (VVO I), kjer je prepovedana uporaba gnojek in gnojnice, uporaba mineralnih gnojil, ki vsebujejo dušik, je omejena in omogočena le na podlagi gnojilnega načrta, dovoljena je uporaba le tistih zaščitnih sredstev, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, pridelek je posledično vsaj za tretjino manjši.

Za ureditev problematike je kmetijska zbornica pripravila predloge ukrepov in zakonodajnih sprememb, toda namesto rešitev so politiki sprejemali nove uredbe, ki so prinesle kmetom le zahteve in kazni. »Leta 2010 je bilo v veljavi sedem VVO državnih uredb, ki so na VVO I zajele okrog 1.200 ha kmetijskih zemljišč v uporabi, danes je v veljavi že 15 VVO državnih uredb, ki zajemajo 1.600 ha kmetijskih zemljišč v uporabi, poleg tega pa pokrivajo občinski odloki na VVO I še 596 hektarjev,« so dejali na zbornici.

Svetla luč na koncu tunela naj bi se pokazala pred tremi leti, ko je nova ekipa na takratnem okoljskem ministrstvu pod vodstvom

Foto: Mojca Vtič

Milan Unuk je na nedavni seji ptujske območne enote KGZS izpostavil, da je uredbo o nadomestilu za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima za obdobje 2023 do 2029 Evropska komisija potrdila, medtem ko vladi uredbe še ni uspelo sprejeti.

Andreja Vizjaka začela pripravljati nov način izračuna višine denarnih nadomestil. Po večkratnih usklajevanjih ga je ministrstvo v letih 2021 in 2022 tudi dokončno uskladilo s predstavniki kmetov. Tako bi po novih izračunih nadomestilo za kmetovanje na VVO I namesto 100 evrov znašalo okrog 500 evrov. »Seveda smo zadovoljni s tem zneskom, pa vendar moram poudariti, da kmetje, ki smo upravičeni do te državne pomoči, ne moremo sodelovati v okoljskih ukrepih, kjer pa je maksimalna višina izplačil še nekoliko višja, okrog 600 evrov. Torej četudi delamo vse ukrepe in še več

za zaščito narave ter vodnih virov, smo odškodovani v primerjavi z drugimi,« je dejal Milan Unuk.

Aroganca brez primere

Predlog nove uredbe je bil že spomladi poslan v presojo na Evropsko komisijo v Bruselj. Evropska komisija je predlog uredbe 7. septembra potrdila. Žal pa kljub vsem izpeljanim postopkom Vlada RS uredbe še vedno ni potrdila. Po nekaterih informacijah naj bi čakala na podpis trenutno pristojne ministric Alenke Bratušek. Zbornica je oktobra z dopisom pozvala predstavnike ministrstva za narav-

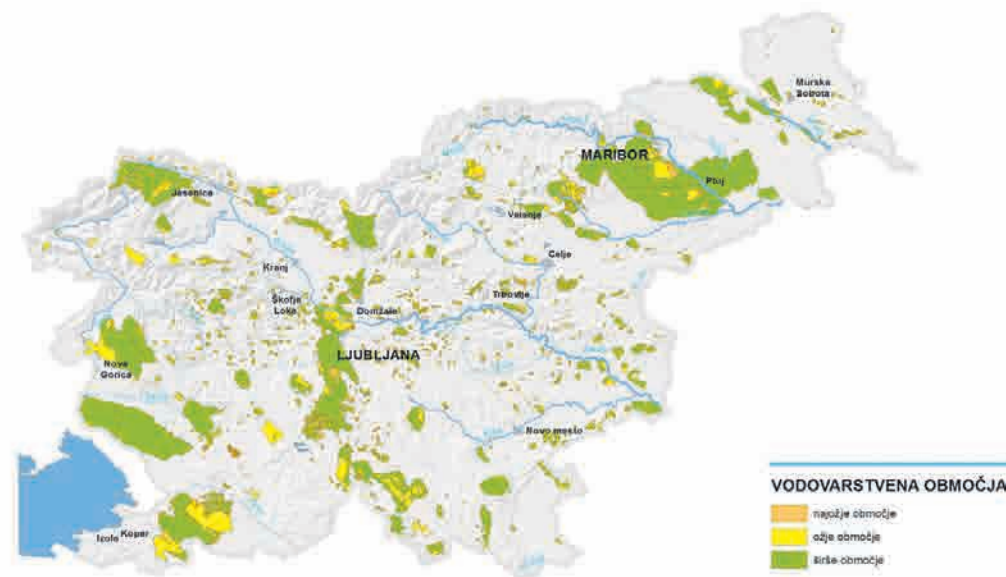

Foto: ARSO

Ne morejo do drugih zemljišč niti do ustrezne odškodnine

Na kmetijsko-gozdarski zbornici, kjer so že pred 13 leti pripravili analizo kmetij, ki kmetujejo na vodovarstvenih območjih, so ugotovili, da je zaradi izvajanja vodovarstvenih režimov ogrožen obstoj kmetij na Dravsko-Ptujskem polju. Od 99 kmetij s 178 ha kmetijskih zemljišč na VVO I je kar 16 takšnih, ki imajo na tem najbolj občutljivem in najbolj varovanem območju več kot polovico svojih zemljišč. Zahtevali so, da država kmetom poišče nadomestna zemljišča ali sprejme ustrezno denarno nadomestilo za izgubljen prihodek. Zgodilo se ni ne eno ne drugo. Nadomestnih zemljišč večina oškodovanih kmetov namreč ne more dobiti, ker jih ni na razpolago, denarna nadomestila pa niso dejanska odškodnina, ampak državna pomoč, ki je časovno ter vrednostno omejena. Do nedavnega je bila določena pri 120 evrih na hektar.

Vodovarstvena območja zavzemajo približno 17 % ozemlja Slovenije oz. 353.200 hektarjev. Na teh območjih prevladuje gozd (61,1 %), sledi travinje (13,6 %), njive zavzemajo 10,9 %. Na območju najožjih vodovarstvenih območij (VVO I) pa leži okrog 2.000 hektarjev kmetijskih površin, največ v Podravju in Pomurju.

ne vire in prostor ter kmetijskega ministrstva k podpisu uredbe, sredi novembra jih je povabila na sestanek. Odgovora niso prejeli, prav tako se predstavniki pristojnih ministrstev niso udeležili sestanka s kmeti. Zakaj uredba še ni bila sprejeta, iz vladnega urada niso odgovorili, iz ministrstva za narav-

ravne vire in prostor pa so najprej ponovili znano, in sicer da je predlog uredbe, ki ureja nadomestilo za obdobje petih let, pripravljen, o sprejetju oz. manjkajočem podpisu pa so dejali: »Predvidevamo, da bo uredba sprejeta v kratkem.«

Kmetje so kakopak razočarani nad neodzivnostjo ministrstev, saj

zaradi manjkajočega podpisa pod usklajeno in dogovorjeno uredbo ostajajo v letu 2023 brez denarnih nadomestil, čeprav so izvajali in upoštevali vse zahteve vodovarstvenega režima in posledično beležili nižji prihodek iz kmetijske dejavnosti.

Mojca Vtič

Podravje, Ptuj • Urgentni center Ptuj v petek odprl svoja vrata

Nič več na urgenco v Zdravstveni dom

Urgentni center Ptuj bi svoja vrata moral odpreti v petek ob 7. uri zjutraj, a so odprtje zaradi tehničnih težav za nekaj ur zamaknili. Regija je tako dobila izjemno pomembne prostore, v katerih celovito obravnavo v sklopu nujne medicinske pomoči združujejo pod eno streho.

Kot je pojasnil Teodor Pevec, strokovni direktor ptujske bolnišnice, so razlog nekajurnega časovnega zamika manjše tehnične težave, ki pa so jih hitro odpravili in s 1. decembrom popoldne zagnali delo v novem urgentnem centru.

V ptujskem urgentnem centru delajo zaposleni iz Zdravstvenega doma (ZD) in bolnišnice, kar pomeni, da dežurne službe na dosedanjih lokacijah, v prostorih ZD, ni več. Urgentni center pokriva samo nujna stanja in ne vseh, ki potrebujejo zdravstveno obravnavo, le-ta so še vedno v domeni osebnega izbranega zdravnika ali izbranega pediatra.

»Kar je za paciente gotovo velika pridobitev zraven modernejših prostorov, je, da bodo imeli oskrbo na enem mestu. Prej jih je zdravnik v ZD pregledal in napotil k nam v bolnišnico na dodatne preiskave, diagnostiko. Zdaj tega ni več,« je zadovoljen Voda.

Tako v ptujski bolnišnici kot v ZD

Zadovoljni s poslovanjem bolnišnice

Poslovanje ptujske bolnišnice v prvih devetih mesecih tega leta je bilo uspešno, poslovni izid namreč znaša dobrih 200 tisočakov presežka. Svet zavoda je novembra imel drugo sejo v novi sestavi. Po njej so podali le kratko sporočilo za javnost. »Poslovanje se ocenjuje kot dobro, saj je bila realizacija pogodbenega programa uspešna, z vsemi viri se je ravnalo racionalno, posledica tega pa je rezultat 200.341 evrov presežka prihodkov nad odhodki. Likvidnostno stanje bolnišnice je dobro, saj ne beleži zapadlih obveznosti. Investicijske aktivnosti sledijo letnemu načrtu. Na področju nabav in investicijskega vzdrževanja potekajo aktivnosti v skladu s finančnim načrtom,« je dogajanje po seji povzel Simon Zore, novi predsednik sveta zavoda SB Ptuj.

Ptuj, ki ga vodi direktorica Metka Petek Uhan, so izjemno srečni, da so dobili nove prostore za delovanje. Ti so neprimerno boljši kot dosedanji. »Dejavnost tudi v prihodnje izvajamo enako kot doslej, vsak po krta svoj del. Za paciente je ključno to, da se dežurna služba seli v nove prostore, ki smo se jih vsi zelo vese-

lili,« pravi Petek Uhanova.

Organizacija dela v novem urgentnem centru bo potekala enako kot v ostalih urgentnih centrih v Sloveniji.

V. d. direktorja bolnišnice Aleksander Voda je pojasnil, da bo vsak pacient, ki bo vstopil v urgentni center, najprej napoten na tria-

Foto: CG

V petek popoldne so nov ptujski urgentni center po dolgoletnem čakanju le odprli za paciente.

žo, kjer bodo izvedli administrativni vnos v informacijski sistem in triažni pregled. Zadovoljen je, saj kot pravi, to pomeni boljše in lažje delo za zaposlene ter manj poti in razmišljanja za paciente: »Zraven bistveno lepših in modernejših prostorov je za paciente velika pridobitev, da bodo imeli oskrbo na enem mestu. Prej jih je zdravnik v ZD pregledal in napotil k nam v bolnišnico na dodatne preiskave, diagnostiko. Zdaj tega ni več.«

»Pregled opravi posebej usposobljena diplomirana medicinska sestra, ki določi stopnjo ogroženosti bolnika in tudi časovni okvir, v katerem mora biti bolnik obravnavan (mora začeti obravnavo). Vrstni red oz. čas čakanja je odvisen od stopnje nujnosti in ne od vrstnega reda prihoda. Bolnika na triaži razporedijo v ustrezno enoto,« pojasnjuje Simonca Kalšek, vodja ptujskega urgentnega centra. Po pregledu in opravljeni

diagnostiki so bolniki lahko odpuščeni v domačo oskrbo, sprejeti na oddelek ali za obdobje nekaj ur v opazovalnico, kjer opravijo dodatne diagnostične postopke, izvedejo potrebne manjše posege in nato po presoji zdravnika bolnika odpustijo ali ga sprejmejo na oddelek. Življenjsko ogroženi bolniki so obravnavani prednostno v ustrezno opremljenem reanimacijskem prostoru.

Dženana Kmetec

Slovenija, Podravje • Managerjeva lestvica najbogatejših Slovencev

Ptujskih bogatašev »v mrežo« niso ujeli

Časnik *Finance* že 17 let oblikuje lestvico sto najbogatejših Slovencev. Pred več kot desetletjem je bila edina na lestvici s ptujskega konca družina nekdanjega župana občine Zavrč in gospodarstvenika Mirana Vuka. S Spodnjim Podravjem je povezan še en milijonar, ki smo ga v preteklosti srečevali na lestvici – Darko Horvat, ki ima eno od svojih posestev v Strelcih v občini Markovci. Vuka in Horvata v družbi sto najbogatejših več ne najdemo, nedvomno pa sta premoženje ohranila in se iz baz javno dostopnih podatkov umaknila.

Verjetno bi iz Spodnjega Podravja in Slovenije mesto na lestvici pripadlo marsikateremu bogatašu, a je vrednost premoženja, če je skrito, razpršeno ali pa v tujini, na podlagi javno dostopnih podatkov nemogoče oceniti. Čez palec bi v spodnjepodravski regiji lahko našli kar nekaj zelo bogatih, med njimi denimo prevoznike, posrednike delovne sile v tujino, podjetja, ki se ukvarjajo s strojnimi instalacijami ali delujejo v kovinski industriji, nepremičnarje, tudi kakšnega posestnika, kmeta in kriptomilijonarja ali kakšnega bivšega menedžerja. Očitno svoje premoženje dobro skrivajo.

Čeprav Spodnjepodravcev na lestvici najbogatejših ne najdemo, je na njej nekaj imen, ki v tem okolju poslušajo. Na primer podjetnika Damian Merlak in Boštjan Bandelj iz družbe NGEN ter družina Jager s trgovsko in pekarsko dejavnostjo.

Kdo so „kidričevski“ bogataši

Podjetje NGEN, ki je v lasti Damiana Merlaka, Boštjana Bandelja in Romana Bernarda, ima v Talumovi industrijski coni mega hranilnike, lahko bi rekli zalogovnike električne energije. NGEN je prve hranilnike postavilo na Jesenicah, naslednje pa v Kidričevem, saj je energetska infrastruktura v industrijski coni za takšne naprave dovolj vzdržljiva. Hranilniki služijo trgovanju z električno energijo, investicija pa se vlagateljem kar lepo obrestuje, saj njihovo premoženje

Lastniki podjetja NGEN, ki ima v Kidričevem hranilnike električne energije (z leve): Damian Merlak, Roman Bernard in Boštjan Bandelj.

vidno raste. NGEN je tudi ponudnik sončnih elektram in pametnih energetskih rešitev. Treba je sicer povedati, da so hranilniki in trgovanje z elektriko samo eden od poslov, s katerimi se ukvarjata Merlak in Bandelj. Prvi je obogatel s kriptovalutami, premoženje pa nato razpršil v različne naložbe:

v luksuzne nepremičnine, hotele, energetiko in drugo. Bandljeva temeljna dejavnost je trgovanje z emisijskimi kuponi, ki so jih zaradi obremenjevanja okolja dolžni kupovati industrialci, torej onesnaževalci, med njimi je tudi Talum. Emisijski kuponi so dovolilnice za izpuste ogljikovega dioksida, ki

jih je izdala EU. Kot navaja revija *Manager*, so se cene emisijskih kuponov za tono izpusta lani gibale okoli 80 evrov, celoten trg s kuponi pa je težak blizu 900 milijard evrov. Bandljev Belektron je v 2022 ustvaril 3,16 milijarde evrov prihodkov in slabih 28 milijonov dobička.

Vsi trije lastniki NGEN med sto najbogatejših

Boštjan Bandelj in Damian Merlak po oceni revije *Manager* sodita med deset najbogatejših Slovencev. Prvi je z 276 milijoni evrov premoženja na četrtem mestu lestvice, drugi z 236 milijoni na osmem. Roman Bernard in njegova žena Zorka sta s 44 milijoni evrov premoženja na 79. mestu.

Damjan Merlak in Boštjan Bandelj sta lani v NGEN vložila 70 milijonov evrov, denar je podjetje investiralo v hranilnike električne energije, ki jih ima v Kidričevem. NGEN je lani povečal prihodke za 234 odstotkov, čisti dobiček pa okrepil za petkrat. Prihodki so znašali 45,2 milijona evrov, dobiček 10,5 milijona evrov. Krepitev dejavnosti, prihodkov in dobička v podjetju napovedujejo tudi v prihodnje.

Sto najbogatejših Slovencev ima po oceni revije *Manager* pod palcem za 8,7 milijarde evrov premoženja.

Murska Sobota ima na lestvici dve družini

Medtem ko Ptuj in Ormož oziroma regija Spodnje Podravje uradno nima bogatašev, ki bi imeli pod palcem 35 milijonov evrov premoženja ali več, se sosednja Murska Sobota lahko pohvali s kar dvema uspešnima družinskima poslovnima imperijama. Na 67. mestu Managerjeve lestvice je družina Karoly (podjetje GMT) in na 81. družina Polanič (Pomgrad, Panvita).

Tretji lastnik NGEN Roman Bernard je znani gorenjski podjetnik, ki je na noge postavil regijski kabelsko-komunikacijski sistem in ga prodal Telemachu. Sledila je zgodba s podjetjem Flycom, ki je bilo z lastnimi helikopterji specializirano za vzdrževanje elektro vodov. Po prodaji Flycoma leta 2018 sta Bernard in Merlak začela zgodbo podjetja NGEN, lani se jima je pridružil še Bandelj. Trojica ima s podjetjem ambiciozne načrte, napovedujejo širitev in rast v mednarodnem merilu.

Prvih deset najbogatejših

S 385 milijoni evrov premoženja je po oceni revije *Manager* najpremožnejša družina Lah, temelj njihovega imperija je Steklarna Hrastnik. Drugo in tretje mesto zasedata Samo in Iza Login. Sledijo Boštjan Bandelj, družina Šešok, Vesna in Dari Južna, Jure Knez, Damian Merlak, Joc Pečičnik in Igor Akrapovič. Na lestvici najbogatejših so tudi športniki Luka Dončić, Goran Dragič, Anže Kopitar in Jan Oblak.

Uspešno poslovanje Jagrovih trgovin in Ptujске pekarne

Med najpremožnejšimi v državi so tudi člani družine Jager, lastniki trgovin Jager. Njihovo premoženje je ocenjeno na 136 milijonov evrov, na Managerjevi lestvici so na 15. mestu. Večinska lastnika trgovskega podjetja Jagros sta brata Aleš in Boštjan Jager, nekaj odstotkov v podjetju je ohranila še mama Marija, medtem ko je najmlajši od treh bratov, Miha Jager, lani iz lastništva izstopil oziroma svoj delež prodal.

Jagrovi so prav tako lastniki Ptujskih pekarn in slaščičarn, ki s pekarskimi izdelki in pecivi zalagajo svoje sestrskes prodajalne. Poleg tega ima pekarna oblikovano svojo lastno prodajno mrežo. Skupina Jagros z okoli 900 zaposlenimi sodelavci je lani ustvarila 218 milijonov evrov prihodkov in 14,3 milijona evrov dobička. V okviru mreže posluje 42 prodajaln, v Hočah gradijo nov logistični center v vrednosti med 15 in 20 milijoni evrov, kamor bodo selili tudi upravo. Franc Jager, ustanovitelj uspešnega slovenskega trgovskega podjetja, ima danes svoje gradbeno podjetje.

Mojca Zemljarič

Ptuj • Osem kandidatov za direktorja LEA

Svet zavoda izbral Klemenca

Med osmimi kandidati za direktorski stolček Lokalne energetske agenture (LEA) Spodnje Podravje je le en sam izpolnjeval vse razpisne pogoje in oddal vsa potrebna dokazila. Milan Klemenc je tako postal edini možen in po mnenju sveta zavoda tudi primeren kandidat za to delovno mesto.

»V sredo smo opravili pogovor z Milanom Klemencem, z drugimi kandidati ne, ker bodisi niso izpolnjevali vseh razpisnih pogojev bodisi niso priložili potrebnih oz. zahtevanih dokazil. V razpisu je bilo eksplicitno navedeno, da se kandidatov ne poziva k dopolnjevanju vlog, pač pa da morajo biti popolne že ob prijavi na prosto delovno mesto,« je pojasnil Vladimir Koritnik, član sveta zavoda LEA, ki je vodil postopek, saj se

je Klemenc, dosednji predsednik sveta, zaradi kandidature izločil iz postopka.

Vsi štirje člani sveta zavoda, tudi predstavnik zaposlenih, so ocenili, da je Klemenc pripravil dobro strategijo razvoja in dela zavoda. Predlog za njegovo imenovanje so že posredovali na ptujsko občino. Ustanoviteljica agencije LEA je namreč MO Ptuj, zato mora soglasje k izbiri podati še mestni svet. Pri tem sicer glede na tiho koalicijsko

ki trenutno vlada v mestnem svetu, ni pričakovati težav. Jasno pa je, da bo naslednja seja, ko bodo Klemenca potrjevali, zagotovo pestra.

Pričakovati je podporo članov liste, ki ji pripada, MI&ČUŠ (pet mandatov) in SD (deset mandatov), kar pravzaprav že zadostuje za potrditev predloga sveta zavoda oz. imenovanje Klemenca za direktorja. Še največja uganika je glasovanje strank, list in skupin, ki

imajo v mestnem svetu po le enega svetnika.

Čudno, kakšna dokazila so pozabili nekateri kandidati ...

Koritnik priznava, da se čudi, ker nihče od preostalih sedmih prijavljenih kandidatov ni izpolnjeval vseh zahtevanih pogojev oziroma da nekateri kandidati niso predložili dokazil o znanju jezika, drugi o

državljanstvu, tretji o delovni dobi ... »Ampak pogoji so bili jasni. Če bi vsi oddali, kar je bilo potrebno, bi bili vsaj trije kandidati, ki so predložili dober program in bi bili ustrezni ter konkurenčni za to delovno mesto,« pravi Koritnik.

Če bo Klemenc na decembrski seji imenovan za direktorja s polnimi pooblastili, bo novo – petletno službo – nastopil s januarjem 2024.

Dženana Kmetec

Milan Klemenc bo skoraj zagotovo novi direktor agencije LEA.

Dornava • Na občinski seji tudi o proračunu 2024

Kako bodo razdelili občinsko pogačo

Svetniki občine Dornava so na novembrski seji potrdili osnutek proračuna za naslednje leto, ki je že v javni obravnavi. Predvidoma bodo gospodarili s tremi milijoni evrov. Investicijskega denarja bo na voljo okoli 800.000 evrov, v glavnem ga bodo porabili za dokončanje obnove starega vrtca, modernizacijo cestne mreže in nakup novega gasilskega vozila.

Župan Matej Zorko je med predstavitvijo proračuna omenil več projektov, ki jih želijo v prihodnjih letih izvesti. Najprej bo treba poskrbeti za sprejem prostorskih aktov, s katerimi bodo načrtovane objekte umestili v prostor, je dejal župan. Želja je preseliti dornavsko nogometno športno igrišče na ustrežnejšo lokacijo, kjer bi zgradili športni center. Prav tako se kažejo možnosti, da bi prišli do tako imenovane obvoznice mimo gradu.

Veliko dela bo na prometni infrastrukturi, ne samo z asfaltiranjem in obnovami, ampak tudi na področju signalizacije, ki jo bo na marsikateri lokaciji treba uskladiti z zakonodajo. Za javno razsvetljavo razmišljajo o solarnih svetilkah, nadaljevali bodo z urejanjem avtobusnih postajališč. Vodstvo občine resno razmišlja o možnosti, da bi se otroci v šolo vozili z rednimi avtobusnimi linijami, s tem bi strošek šolskih prevozov na letni ravni skrčili na 20.000 evrov. Znižali bodo občinske subvencije omrežnin za komunalne dejavnosti, na prihranke računajo tudi pri ogrevanju šole, vrtca in občinske stavbe, kjer so zagnali toplotno črpalko. Nov sistem ogrevanja je bil del projekta energetske sanacije starega vrtca. Župan Zorko se za

Na seji so potrdili novelacijo odloka o NUSZ, s katerim bodo dodatno obdavčili nezazidana stavbna zemljišča.

prihodnje obdobje nadeja gradnje kolesarske steze, želja je povezati vsaj Dornavo in Ptuj.

Dolga je še 600.000 evrov

Pri obravnavi proračuna je svetnika Dominika Kukovca zanimalo, koliko dolga še morajo odplačati. Župan je povedal, da okoli 600.000 evrov: 146.000 za vrtec, 299.000 za kanalizacijo in 155.000 pri MGRT –

povratna sredstva. Rok vračila za posojilo, ki je vzeto pri banki BKS za kanalizacijo in vrtec, je leto 2027. Župan je pojasnil, da so tehtali, ali bi dinamiko odplačevanja kredita pospešili ali pa ostali pri določenih ročnosti. Za zdaj so se odločili, da bodo kredit odplačevali, kot je bilo predvideno, se pravi do leta 2027 dogovorjene obroke. Ob tem bodo poskušali vsako leto del denarja nameniti še za investicije.

Čas za posodobitev programske opreme

Dominik Kukovec je dejal, da bi bil tudi čas za tehnološko (IT) posodobitev. Že v preteklosti, ko je občino vodil župan Rajko Janžekovič, je imel občinski svet na voljo digitalna orodja, od predstavitve gradiva do prijave na razpravo in štetja glasov. Danes vsega tega nimajo, gradivo je razpršeno, vsi svetniki tudi do

Foto: os-dornava.si

Mesta v vrtcu zasedejo otroci iz drugih občin

Svetnik Luka Horvat je postavil vprašanje o prostih mestih v vrtcu, ki jih med letom zasedejo otroci iz drugih občin, za dornavske pa nato zmanjka prostora. Predlagal je pravilnik, v skladu s katerim bi imeli prednost pri vpisu otroci iz občine Dornava. „Imamo cenejši vrtec v primerjavi s sosednjimi občinami in so prosta mesta hitro zasedena. Problem je, ker zmanjka prostora za naše otroke. Občina prejme glavarino za vsakega občana, tudi otroke, zato bi se mi zdelo prav, da bi se našim otrokom držalo prosto mesto,“ je navedel svetnik Horvat, župan Zorko se je s predlogom o oblikovanju pravilnika strinjal.

vseh dokumentov nimajo dostopa. Zato je Kukovec predlagal obliko, v katerega bi sistematično shranjevali zapisnike odborov ter gradivo za obravnavo na občinskem svetu. Tudi s temi predlogi se je župan Zorko strinjal. Je pa pripomnil, da

je med ukrepanjem v gospodarstvu in javni upravi bistvena razlika v hitrosti. V gospodarstvu se da marsikaj urediti takoj ali v nekaj dnevih, medtem ko to v javnem sektorju traja in traja.

Mojca Zemljarič

Ormož • Sanacija cest po izgradnji daljnovo

14 cestnih odsekov v paketu

S potrditvijo investicijske dokumentacije so svetniki dali zeleno luč za drugi del sanacije cest po izgradnji daljnovo Cirkovce–Pince, ki naj bi se po izboru izvajalca začela aprila prihodnje leto, končala pa do oktobra.

Foto: Eles

Eles bo občini Ormož za drugi del sanacije po izgradnji daljnovo Cirkovce–Pince, ki zajema 14 cestnih odsekov, izplačal dobrih 668.000 evrov odškodnine.

Sanacija na območju občine Ormož zajema 14 cestnih odsekov v skupni dolžini 2,2 kilometra, ki so danes v slabem makadamskem ali asfaltnem stanju, hkrati pa večinoma potekajo po razgibanem gričevnatem terenu. Na več mestih so se že pojavile udarne jame, dotrajane so bankine, odvodnjavanje pa v močnih nalivih tudi ne opravlja več svoje funkcije, saj na cestah ostajata prod in blato. Težave se pojavljajo tudi pri pluzenju, saj plug zaradi dotrajanosti cestišča tega ne more povsem očistiti, zato tam ostajajo zasneženi in zato nevarni deli, zlasti na ozkih nepreglednih klancih.

Na vseh odsekih bodo zato uredili tamponiranje in odvodnjavanje ter ceste razširili in asfaltirali, v naselju Ivanjkovci pa bodo preko Pavlovskega potoka zgradili tudi novi most z ograjo, za kar bo predhodno treba pridobiti soglasje Direkcije za vodo.

Projekt je vreden dobrih 668.000 evrov; v celoti bo financiran iz občinskega proračuna za leto 2024, vendar bo sredstva za sanacijo dejansko prispeval Eles kot odškodnino za povračilo škode cest ob gradnji daljnovo Cirkovce–Pince na območju občine Ormož.

SD

Velika božična dobrodelna akcija

Podravje na moji dlani -
božično darilo na vsaki dlani

Pošlji SMS z BESEDO

NADLANI ALI
NADLANI5 NA 1919

Štajerski **TEDNIK**

Decembrski dnevi so polni toplote, veselja in radosti. Takšni bi morali biti za vse nas. Na žalost pa se prav v tem prazničnem času pokažejo tudi stiske, s katerimi se srečujejo družine v naši okolici. Vsakdanji stroški, položnice, ogrevanje, hrana – vse to je v zadnjem letu postalo še dražje in marsikatera družina ima težave že s plačevanjem teh stroškov. Težko si je predstavljati stisko, v kateri se znajdejo starši, ki bi radi svojim otrokom pričarali lepe praznike, pa za darila in drobne pozornosti zmanjka denarja. Že nakup toplih zimskih oblačil in obutve je lahko prevelik finančni zalogaj, darila tako sploh ne pridejo na vrsto. Četudi otroci skušajo razumeti situacijo, si njihove oči in srčki želijo doživeti praznike s pričakovanjem, darili in veseljem.

Zato bomo s projektom Podravje na dlani – božično darilo na vsaki dlani tudi letos skupaj z našimi partnerji poskrbeli, da bodo za otroke iz socialno šibkih družin Spodnjega Podravja prazniki lepi, topli in čarobni. Že vrsto let sredstva za dober namen prispevajo tudi naročniki prazničnih poslovnih voščil – gospodarstveniki, organizacije in društva. Tudi letos bo del zbranih sredstev od poslovnih čestitk družba Radio-Tednik Ptuj namenila v dobrobit akcije Podravje na moji dlani – božično darilo na vsaki dlani.

V sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje, Rotary Clubom Ptuj, Rotaract klub Ptuj, Leo Clubom Ptuj in vami, naši poslušalci in bralci, bomo združili moči ter za otroke priskrbeli darila in higienske pakete.

Tri decembrske sobote bomo ustvarjalci vsebin Radia Ptuj in Štajerskega tednika prisotni v Qcentru Ptuj, kjer boste v zameno za prostovoljni prispevek, ki ga boste oddali v skrinjico, prejeli koledar naše družbe. Družili se bomo 9., 16. in 23. decembra, ko bomo v družbi glasbenikov zaključili projekt, Terme Ptuj bodo poskrbele za dobrodelno juho, Rotary klub Ptuj pa za tople čaj in kuhano vino. Pridružite se nam na stojnicah v Qcentru Ptuj ter pošljite SMS na številko 1919 – z SMS-om Nadlani boste darovali en evro, če boste zapisali Nadlani5, pa boste za otroke namenili pet evrov.

Naj bo praznični december čas, ko stopimo skupaj in naredimo nekaj dobrega.

Videm • V dolini o optiki in kanalizaciji, v Halozah v prvem planu še vedno ceste

Na avtobus in v šolo še vedno po makadamu in blatu

Foto: CG

Proračun v Vidmu za prihodnje leto je pod streho. V ospredju pa za razliko do prejšnjih sej ni bila problematika vrtca ali zdravstvenega doma, temveč ceste. Tone Topolovec iz Velike Varnice pod sv. Avguštinom je ponovno opozoril na 700 metrov dolg cestni odsek, ki ga je pred leti prepustil občini z obljubo, da ga bo ta odela v asfaltno preobleko: »Že 40 let sam čistim odtočne jaške in skrbim za odvodnjavanje ceste in še vedno hodim po makadamu. Cesto potrebujem sedaj, ko sem še živ, ko bom enkrat na pokopališču, je več ne potrebujem.«

Ljubstava, daleč in v blatu – stavek, ki so ga nedavno med nastopom večkrat ponovili gledališčniki KD Franceta Forstneriča Videm pri Ptujju. Več desetletij kasneje je ta misel haloškega pesnika, pisatelja, novinarja in prvega častnega občana Vidma Franceta Forstneriča še vedno aktualna, le kraj je morda treba zamenjati. Ceste so namreč slabost ne le videmske, temveč tudi drugih haloških občin. Zahtevajo ogromno proračunskega denarja, ki ga ob maloštevilnih prebivalcih in drugih potrebah seveda nikoli in dovolj.

Za obnovo vseh 260 km cest bi potrebovali 25 let

V Vidmu so letos asfaltirali, modernizirali, uredili okrog deset kilometrov cest, je dejal župan Brane Kolednik, a kljub zajetnim kilometrom novega asfalta bi za obnovo vseh 260 kilometrov cest, kolikor jih je razporejenih po občini, potrebovali 25 let, ob tem da bi morali vsako leto vanje vložiti precejšnjo mero proračuna.

Prihodnje leto bodo za obnovo cest v okviru cestnega programa in intervencijskih sredstev name-

nili okrog dva milijona evrov. Med zajetimi investicijami pa ni poti do Toneta Topolovca.

Glede perečega cestnega odseka se je oglasil tudi svetnik in predsednik KS Zgornji Leskovec Peter Jagarinec: »V krajevni skupnosti smo že pred časom pripravili seznam cest, ki jih je treba asfaltirati oz. urediti. Najlepše bi bilo, da bi v enem mahu rešili vse, vendar vsi dobro veste, kako velik je žakelj. Letos je svet krajevne skupnosti, ki šteje 13 članov, izglasoval štiri odseke za modernizacijo. Zakaj te? Ker je frekvenca prometa največja,

Foto: Mojca Vtič

Tone Topolovec že vrsto let poziva občino, da izpolni obljubo, ki mu je bila dana, in asfaltira okrog 700 metrov dolg odsek, ki vodi do njegove domačije in še do dveh hišnih števil pod sv. Avguštinom.

ker tam živijo družine z otroki. Težko bi upravičili investicijo v cesto za vikendaša. Resnično pa si želim, da bi se našel denar za ceste in da bi imel kot predsednik krajevne skupnosti končno mir, kajti sedaj sem na vsaki prireditvi soočen z vprašanjem o asfaltu.«

»Peljimo ministre naokoli, po naših cestah!«

Župan Brane Kolednik je Topolovcu odvrnil, da so iskali rešitve, tudi v čezmejnem povezovanju, vendar do njih še niso prišli, ob

Kdor ne dela, naj ne je

Nedavno so imeli v krajevni skupnosti Soviče – Dravci – Vareja čistilno akcijo odtočnih jaškov in ob delu se je seveda porodilo vprašanje, zakaj ne bi bile tovrstne čistilne akcije jeseni in spomladi za brezposelne občane, ki prejemajo socialno podporo, obvezne. »Nekdo, ki ne dela nič, prejme okrog 500 evrov denarne socialne pomoči, ob tem pa ni niti enega takšnega občana na akciji ne spomladi in ne sedaj pred začetkom zime,« je informacije s terena prenesel Bojan Merc. Vzvoda, ki bi občane obvezal k delu za dobrobit okolja, seveda ni, a to kaže na odnos posameznikov. Kot je dejal župan Brane Kolednik, so primeri, ko oseba raje 20-krat pokliče na občino in zahteva čiščenje listja iz jaška, kot pa da bi to enostavno delo opravil sam.

tem je poudaril, da imajo na območju občine še vedno šoloobvezne otroke, ki hodijo po makadamu in blatu.

Svetnik Andrej Rožman pa je ponovil že večkrat slišano mnenje na terenu, in sicer da se država mačehovsko obnaša do ljudi na obrobju, do ljudi v Halozah. »Peljimo enkrat ministre naokoli in jim pokažimo, kje ljudje živijo. Povabimo jih, pritisčajmo, bodimo tečni.«

V razpravo o cestah se je vključil tudi Ivan Krajnc, a s pozivom vodstvu občine, da v prihodnje ceste pred asfaltiranjem odmerijo. »Nedavno je na cesti Šturmovci-Pobrežje potekala odmera obnovljene ceste in pokazalo se je, da je cesta na njivah.«

Župan je odvrnil, da se na občini zavedajo te problematike, a da če želijo vse ceste odmeriti in urediti meje, bi po grobi oceni potrebovali pet milijonov evrov.

Rune tudi na območju Vidma

Od asfaltne ceste pa je pogovor nanesel tudi na optično povezavo, torej povezavo s spletom in s tem svetom ter televizijskimi programi. Friderika Likavca je zanimalo, kako daleč je projekt izgradnje optike v okviru Rune na območju občine Videm. Župan je odvrnil, da se s predstavnikmi podjetja Rune sestajajo in da občina že sedaj ob gradbenih posegih v obstoječo infrastrukturo polaga cevi, v katere je možno vpihniti optična vlakna, a da so v dogovoru z več operaterji. Ker ni prejel konkretnega odgovora, je sam nanizal informacije, in sicer Rune naj bi omrežje podaljšalo iz Žetal po Dolni, preko Strmca do Trnovca in Sel, v Zgornji Pristavi pa naj bi kopali po trasi, kjer je pred leti soglasja pridobil že Telekom.

Mojca Vtič

Foto: Mojca Vtič

Svetniki so soglasno potrdili proračun za leto 2024 in si za enotnost čestitali z aplavzom.

Ptuj • Kako Javne službe skrbijo za tlakovane površine

10.000 evrov letno za popravilo tlakovcev

Za vzdrževanje ulic, pločnikov in trgov ptujaska občina letno nameni okrog četr milijona evrov. Približno 10.000 evrov stane popravilo tlakovanja. Na nekaterih točkah, kot je ptujski most, se težave pojavljajo redno.

Za urejenost in vzdrževanja javnih površin v mestu je zadolženo občinsko podjetje Javne službe Ptuj. Dela je ogromno, tako na zelenih površinah kot pri vzdrževanju čistoče pločnikov, ulic, pa tudi popravih tlakovanja, kjer je to potrebno. Največ poškodb zaznavajo na območjih, kjer so uvozi in po površinah vozijo vozila, pogost razlog poškodb je tudi dotrajanost tlakov.

Vzdrževalna dela na tlakih v starem mestnem jedru izvajajo v sklopu vzdrževanja ulic, pločnikov in trgov. V Javnih službah Ptuj zagotavljajo, da odstopljene plošče in kocke sanirajo sproti, pregledje izvajajo redno in sanirajo lokalne poškodbe po obdobju izvajanja

zimske službe. Posebno pozornost odpravi teh poškodb pa namenijo še pred vsemi predvidenimi prireditvami v mestu.

»Sredstva za tovrstne sanacije so predvidena v sklopu rednih vzdrževalnih del ulic, pločnikov in trgov. Ta popravila znašajo okrog 10.000 evrov, od okvirno 258.000 evrov skupnih sredstev, namenjenih vzdrževanju na letni ravni,« pojasnjuje Javne službe Ptuj.

Ena izmed točk, kjer zelo pogosto prihaja do počenih, poškodovanih ali odstopljenih plošč, je peš most. Skoraj vedno je uničenih nekaj pohodnih plošč, ki naj bi služile pešcem, a se po njih vozijo tudi mopedisti. V službi vzdrževanja

sicer ugotavljajo, da je po sanaciji »mali« most v dobrem stanju: »Zgodi pa se, da zaradi poškodbe odstopi kakšna plošča, ki jo zamenjamo oz. saniramo.« Največ težav je bilo seveda v času zapore ob prenovi starega mostu, ko je bil čez peš most delno sproščen motorni promet, kar je povzročilo veliko škodo.

Seveda je tako z vidika varnosti občanov in drugih kot možnih nadaljnjih poškodb pomembno, da so zadeve sanirane čim prej. V občinskem podjetju zagotavljajo, da to izvajajo redno in ažurno. Je pa območje, ki ga pokrivajo in za katero skrbijo, veliko in razpršeno.

Dženana Kmetec

Foto: CG

Na ptujskem peš mostu zelo pogosto prihaja do poškodb plošč, čeprav so stare le nekaj let.

Spodnje Podravje • Večina ravnateljev podpira opravljanje domačih nalog v šoli

Starši slabe volje, ker otroci v šoli ne naredijo domače naloge

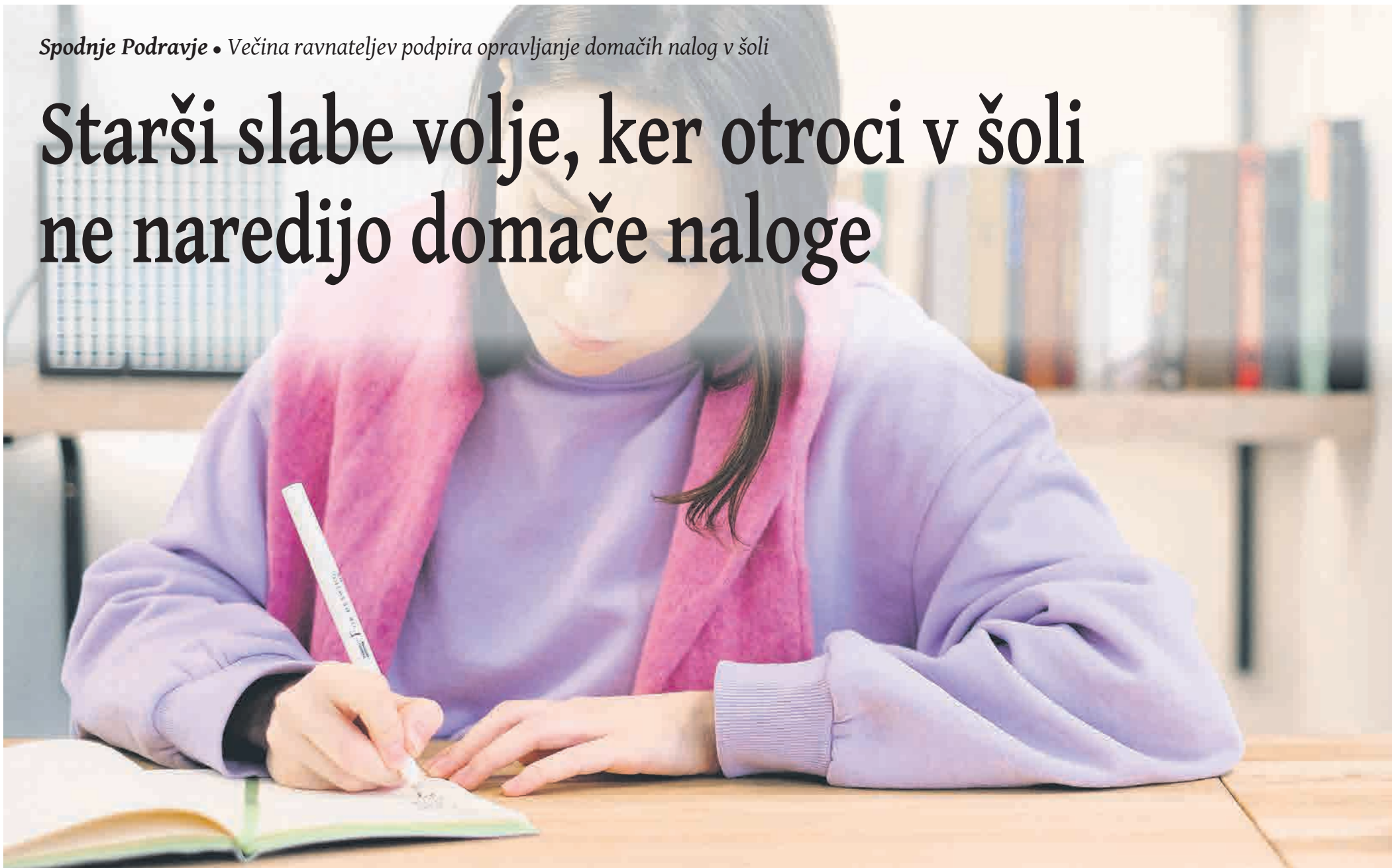

Foto: CG

Med starši so vse glasnejše govorice, da njihovi otroci v podaljšanem bivanju več ne delajo domačih nalog oz. jih učitelji k temu ne spodbudijo. Ob tem se marsikdo sprašuje, kaj dejansko počnejo učenci, ko končajo pouk in čakajo svoje starše, da pridejo ponje. Dejstvo je, da so nekateri učenci v šoli do 15. ure ali še dlje, nato jih čakajo še popoldanske aktivnosti. Ko pridejo v poznih popoldanskih urah domov, pa ugotovijo, da je treba narediti še domačo nalogo. Časa za kakovostno preživljanje časa z družino tako ne ostane veliko.

Glede na zakonodajo mora osnovna šola organizirati podaljšano bivanje za učence od 1. do 5. razreda. »V času podaljšanega bivanja se učenci učijo, opravljajo domače naloge in druge obveznosti ter sodelujejo pri kulturnih, športnih, umetniških in drugih dejavnostih,« je zapisano v 21. členu Zakona o osnovni šoli.

Ker v večini osnovnih šol Spodnjega Podravja še vedno izvajajo klasično obliko podaljšanega bivanja, je torej treba del časa po pouku oz. obveznem programu nameniti opravljanju domačih nalog. Tudi večina ravnateljev osnovnih šol Spodnjega Podravja je zatrjela, da se pri njih domače naloge še vedno delajo v šoli. Se pa lahko zgodi, da so nekateri počasnejši od drugih in v predvidenem času za domačo nalogo te ne opravijo.

Vsem učencem domače naloge ne uspe narediti

Na OŠ Mladika je vsak dan v podaljšanem bivanju veliko otrok. Po besedah ravnatelja Bogomirja Širovnika delajo domače naloge vsak dan med 14.00 in 14.30. Če je učenec v tem času na kateri drugi dejavnosti, tisti dan pride domov brez opravljene naloge. »Domača naloga mora ostati v okviru podaljšanega bivanja, kjer imajo učenci na voljo pomoč učitelja, ki jim pomaga, jih usmerja, obrnejo pa se lahko tudi na sošolce. Popoldneve pa bi morali v čim večji meri kakovostno preživeti s svojimi starši, že tako se soočamo s pomanjkanjem časa drug za drugega. Je pa res, da marsikaterega učenca dejavnosti podaljšanega bivanja precej utrudijo.«

Tatjana Vaupotič Zemljič, ravnateljica največje ptujske šole Ljudski vrt, je ob tem poudarila, da so mišljenja staršev tudi na tem področju različna, eni si želijo, da bi

otroci naredili domačo nalogo v šoli, drugi pa bi raje več proste igre. »Pri nas še vedno učenci delajo domače naloge v šoli, vendar jih vsem vedno ne uspe narediti, saj so različno sposobni. V takih primerih so nekateri starši slabe volje, ker otrok pride domov brez naloge,« je povedala Vaupotič Zemljičeva in dodala, da ni prav nič narobe s tem, da se naloge pišejo v šoli. Veliko jih ima popoldanske aktivnosti, domov pridejo pozno, zato bi bilo po njenem mnenju preveč kruto, da bi se takrat morali ukvarjati še z domačimi nalogami. »Podpiram, da se naloge, ko je to mogoče, opravijo v šoli, saj z njimi pridobijo delovne navade ter utrdijo in nadgradijo znanje, ki so ga pridobili v šoli. Zavedati se je treba, da podaljšano bivanje na nek način nadomešča en del domačega življenja, ko so starši v službah. Je pa vsekakor dobrodošlo, da starši tu in tam pregledajo zvezke in pokažejo zanimanje za to, kaj njihov otrok počne v šoli,« je dejala sogovornica.

Na manjših podeželskih šolah domače naloge ostajajo

Tudi na OŠ Majšperk lahko učenci, ki ostanejo v šoli po pouku, še delajo domače naloge. Ravnatelj Rajko Jurgec si bo tudi v prihodnje prizadeval, da bo tako ostalo. »Podaljšano bivanje naj bi sčasoma na vseh šolah nadomestil t. i. razširjen program, ki ga na nekaterih šolah že izvajajo. Vendar bo moralo preteči še kar nekaj časa, da bomo lahko vse skupaj izvajali tako, kot so si zamislili naši šolski strokovnjaki. Na naši šoli grede otroci v okviru podaljšanega bivanja na kosilo, nekaj časa je namenjenega sprostitveni dejavnosti, samostojnemu učenju in usmerjenemu prostemu času,« je povedal Jurgec.

Učenci OŠ Markovci, ki ostajajo v podaljšanem bivanju, imajo še vedno možnost narediti domačo nalogo v šoli. Po mnenju ravnatelja Ivana Štrafele je glavni cilj domače naloge utrjevanje znanja, zato ni pomembno, ali se opravi v šoli ali doma.

Dejan Kopold, ravnatelj OŠ Podlehnik, prav tako zagovarja delanje nalog v šoli, vendar je dobrodošlo, da nekaj naredijo tudi doma. Pomembno je namreč, da so

starši vključeni v učni proces in spremljajo dogajanje pri določenih učnih predmetih.

Tudi v okviru t. i. razširjenega programa naloge ostajajo

OŠ Olge Meglič Ptuj, Breg in Hajdina so trenutno edine tri šole Spodnjega Podravja, ki so v celoti vključene v poskus razširjenega programa (RaP). S predlogom

spremembe zakonodaje se črtajo dosednji elementi razširjenega programa (podaljšano bivanje, dopolnilni, dodatni pouk, individualna in skupinska učna pomoč ter neobvezni izbirni predmeti). Te elemente pa nadomeščajo tri vsebinska področja: gibanje in zdravje za dobro telesno in duševno počutje, kultura in tradicija ter vsebine iz življenja in dela osnovne šole. Ravno v okviru slednjih bi morale

Otroci naj bi tako v okviru razširjenega programa kot podaljšanega bivanja domače naloge delali v šoli.

Ptuj, Podravje • Evropski teden testiranja na spolno prenosljive okužbe

Na Ptujem enkrat več pacientov s klamidijo kot lani

Letos so v ptujem Zdravstvenem domu obravnavali več kot 400 bolnikov s sumom na spolno prenosljivo okužbo, kar je nekoliko več kot v enakem obdobju lani. Zdravili so okrog 50 primerov genitalnih bradavic in še enkrat toliko okužb s klamidijo, kar je v primerjavi z lanskim letom opazen porast.

Letošnji evropski teden testiranja na okužbe z virusom človeške imunske pomanjkljivosti (angleško Human Immunodeficiency Virus – HIV), z virusoma hepatitis B in C ter spolno prenosljivimi okužbami je potekal od 20. do 27. novembra pod geslom »Testiraj. Zdravi. Prepreči«. Namenjen je osveščanju prebivalstva in zdravstvenega osebja o prednostih testiranja in zgodnjega zdravljenja okužb. Testiranje v Sloveniji je dobro dostopno, na voljo so številne možnosti.

V ptujem Zdravstvenem domu so v 11 mesecih lanskega leta skupaj obravnavali 400 primerov bolnikov v sumom na spolno prenosljivo okužbo, enako kot letos. Je pa opaziti porast okužb s klamidijo. Lani so zabeležili 26 primerov, v enakem obdobju letos enkrat več, 50 primerov. Skupaj so lani zabeležili okrog sto primerov spolno prenosljivih okužb, letos približno desetino več.

Dejstvo je, da lahko spolno prenosljive bolezni potekajo brez značilnih bolezenskih znakov, kot so izcedek iz spolovila, pekoče ali pogosto mokrenje, razjeda na spolovilu, zato jih je težje odkriti. Posledično okuženi ne poiščejo zdravniške pomoči in se ne zdravijo pravočasno.

Sicer so v zdravstvenem domu izjemno zadovoljni, saj so z vzpostavitvijo dermatološke ambulante januarja lani sočasno dobili tudi točko za testiranje na spolne okužbe. O tem, katere so najpogostejše, dermatolog Jurij Plaznik pravi: »Zdravili smo nekaj manj kot 50 primerov genitalnih bradavic in nekaj manj kot 50 primerov klamidije. Zdravili smo tudi nekaj bolnikov z naslednjimi boleznimi: genitalni herpes, sifilis, gonoreja, okužba s Trichomonas vaginalis, okužba z Mycoplasma genitalium, okužba z moluskami. V naši ambulanti običajno opravimo testiranje na HBV, HCV, HIV, sifilis (s preiskavami krvi) in na klamidijo, gonorejo, genitalne mikoplazme, Trichomonas vaginalis (odvzamemo bris sečnice ali nožnice ali pa opravimo preiskave urina). Včasih se odločimo še za kakšne druge preiskave, odvisno od primera.«

Jurij Plaznik

Veliko možnosti za testiranje, tudi anonimno

Pri osebah z visokim tveganjem se priporoča pogostejše testiranje. Brezplačno zaupno testiranje na okužbo s HIV, z virusoma hepatitis B in C je vedno na voljo pri izbranem osebnem zdravniku. Anonimno brezplačno testiranje na HIV in virusa hepatitis B in C je dostopno tudi na Kliniki za infektivne bolezni in vročinska stanja UKC Ljubljana, samoplačniško testiranje pa na Zavodu Republike Slovenije za transfuzijsko medicino. Pregled in testiranje na spolno prenosljive okužbe izvajajo tudi v dermatoveneroloških ambulantah po Sloveniji. Testiranje na okužbo s HIV je možno izvesti celo doma, testi za samotestiranje so na voljo v lekarnah.

Največja težava so nezaščiteni spolni odnosi, ki predstavljajo veliko tveganje v primeru oseb, ki pogosto menjujejo partnerje. Okužba s HIV se v Sloveniji prenaša predvsem z nezaščitenimi spolnimi odnosi z okuženimi osebami, ki niso zdravljeni. Pravočasno testiranje na okužbo s HIV omogoča tudi uspešnejše zdravljenje, obenem pa je ključno za preprečevanje nadaljnjih okužb. Tveganje je največje pri moških, ki imajo spolne odnose z moškimi, pri osebah, ki si injicirajo droge, ter pri tistih, ki imajo številne spolne partnerje.

Sedemkrat več okužb z gonorejo kot pred desetimi leti

Glede na podatke NIJZ (letno poročilo za leto 2021, novejšega še narečeno) se podcenjuje delež pogostosti spolno prenosljivih okužb. Prijavljenih je bilo skoraj 1.800 primerov, najpogostejša virusna okužba so genitalne bradavice, bakterijska pa klamidija. Veliko je tudi odkritih okužb z gonorejo. Kar je posebej skrb vzbujajoče, pa je, da delež vseh navedenih okužb z leti narašča. Pred desetimi leti je bilo sedemkrat manj primerov gonoreje kot leta 2021, porast – uradnih podatkov še sicer za celotno državo za leta 2022 in 2023 ni – pa bo, če sklepamo iz podatkov posameznih zdravstvenih ustanov, očitno tudi v tem zadnjem obdobju.

Tudi na našem koncu države je opaziti porast nekaterih spolnih bolezni.

Napotnica ni potrebna, čakalnih dob praktično ni

Vodja dermatološke ambulante ZD Ptuj Jurij Plaznik, dr. med., spec. dermatovenerolog, vsem, ki so bili izpostavljeni tveganju in obstaja sum na spolno prenosljivo okužbo, priporoča, da se naročijo na pregled oziroma testiranje. Napotnica izbranega zdravnika ni potrebna. Naročiti se je možno telefonsko (02 787 15 48), preko e-pošte (dermatoloska.ambulanta@zd-ptuj.si) ali osebno. Čakalnih dob za omenjene preglede praktično ni oz. so le-te krajše od deset dni.

Od leta 2021 dalje je dostopnost do ustrezne zdravniške pomoči enostavnejša in hitrejša, saj je možno pregled v ambulanti za spolno prenosljive okužbe opraviti brez napotnice izbranega osebnega zdravnika. Tudi v ptujem ZD.

Virus hepatitis C lahko povzroči odpoved delovanja jeter ali raka na jetrih, prenaša se predvsem z okuženo krvjo, lahko pa tudi pri nezaščitenih spolnih odnosih, enako kot hepatitis B.

Spolno prenosljive okužbe v porastu po vsem svetu

Na ministrstvu za zdravje ugotavljajo, da so spolno prenosljive okužbe v porastu povsod po svetu, tudi v Sloveniji: »Pogosto lahko potekajo brez značilnih bolezenskih znakov, kot so izcedek iz spolovila, pekoče in/ali pogosto mokrenje ali razjeda na spolovilu. Okuženi zato ne poiščejo zdravniške pomoči in okužbe ne zdravijo pravočasno, kar lahko privede do hudih, celo življenje ogrožajočih zapletov, do prenosa okužbe na spolnega partnerja ali partnerko ali do okužbe plodu oziroma novorojenca.« Zgodnje odkrivanje in ustrezno zdravljenje omogočata hitro ozdravitev bakterijskih spolno prenosljivih okužb oziroma učinkovito obvladovanje virusnih spolno prenosljivih okužb. Na prvem mestu bi seveda moralo biti preprečevanje, dosledno izogibanje tveganim spolnim odnosom in uporaba kondoma. Cepivo proti najpogostejši in rakotvorni spolno prenosljivi okužbi, humanemu virusu papiloma (HPV), je vključeno v nacionalni program cepljenja.

Dženana Kmetec

Mitja Vidovič, ravnatelj OŠ Hajdina

Količina klasičnih domačih nalog se bo zmanjšala

Ravnatelju OŠ Hajdina Mitji Vidoviču se ne zdi najbolj učinkovito, da vsi učenci dobijo enako domačo nalogo. »Nekdo, ki odlično obvlada poštevanko, ne vem, zakaj bi moral porabiti pol ure za nekaj, kar že zna, namesto da bi uporabil čas za nove izzive, hkrati pa nekdo, ki ima velike učne težave, potrebuje lažjo in njemu prilagojeno nalogo. Vsem tem spremembam se bodo morali v svojih pričakovanih prilagoditi tudi učitelji in starši, šola mora temu posledično načrtovati popoldanske vsebine. Da bo to učinkovito, bo morda še preteklo nekaj časa, vemo pa, da bodo naslednje leto postopoma v nov koncept razširjenega programa vstopile vse šole.«

Učenci, ki ostajajo v šoli do 15. ure ali dlje, so sedaj vsako uro na eni izmed dejavnosti. Med 13. in 14. uro lahko imajo šah, od 14. do 15. ure čebelarški krožek, po tej uri pa imajo na primer prosto igro zunaj ali v telovadnici. Na vprašanje, ali v tem času naredijo tudi domače naloge, ravnatelj Vidovič odgovarja: »Učence predvsem spodbujamo, da se po pouku sprostijo, gibajo, ustvarjajo, so veliko zunaj, kjer se učijo izkustveno. Tako po pouku v prvi fazi pri dejavnostih ne preostane veliko časa za domače naloge, ki pa, kot sem rekel, niso več niti tako potrebne. Treba je tudi razumeti, da si želimo, da učenci tudi doma preživijo kakovosten čas s starši, da imajo možnost obiskovanja drugih dejavnosti in seveda dovolj časa za igro in počitek, zato jih ne smemo preveč obremenjevati z domačimi nalogami.«

šole zagotavljati opravljanje domačih nalog ter podpirati otroke pri razvijanju kakovostnega in samostojnega opravljanja učnih obveznosti. Učenci naj bi svoje šolske in domače naloge regulirali s pomočjo listovnika ali z drugimi oblikami uravnava-

nja učenja. Torej morajo imeti učenci tudi v okviru RaP-a dovolj časa, da naredijo domače naloge. Osnovna šola Hajdina je ena izmed tistih, ki je v celoti vključena v razširjeni program, zato po pouku ne izvajajo več podaljšanega bivanja, ampak različne dejavnosti, kot so digitalne veščine, šah, rokomet, pevski zbor, balet, rokomet, čebelarški krožek ...

Vidovič: »Domače naloge naj bi učenci naredili doma«

Po pojasnilih ravnatelja OŠ Hajdina Mitje Vidoviča v okviru dejavnosti v t. i. razširjenem programu učenci ne naredijo domačih nalog. »Domače naloge mogoče ne razumemo več v pravem kontekstu, čemu so sploh namenjene. Osnovni namen je nadgradnja pouka, torej utrjevanje snovi, priprava na novo snov, iskanje informacij itd. Veliko od teh nalog lahko naredimo tudi v šoli v razširjenem programu, nekaj pa je mogoče narediti le doma. V novem konceptu razširjenega programa se je takšna nadgradnja dobro obnesla, res pa je, da moramo vsi skupaj še spremeniti miselnost. Domače naloge se z namenom imenujejo domače, zato naj bi jih učenci naredili doma. Vendar jaz domače naloge razumem bolj v smislu, da otroci, recimo, poiščejo kaj v časopisu ali se o določeni stvari pogovorijo s starši. Klasične domače naloge bomo tako v čim večji meri zmanjševali. Aktualno snov, ki jo bodo učenci obravnavali pri pouku, bomo tudi v prihodnje utrjevali v šoli, torej v okviru razširjenega programa, vendar na drugačen način, kot so ga bili vajeni do sedaj,« je povedal Vidovič, ki se sicer zavzema za čim manj klasičnih domačih nalog v šolah in tudi doma.

Jasna Brec, ravnateljica OŠ Breg, in Helena Ocvirk, ravnateljica OŠ Olge Meglič, sta sicer zatrdili, da na njihovih šolah tudi v okviru RaP-a otroke še vedno spodbujajo k opravljanju domačih nalog, je pa to v veliki meri odvisno od urnika in določenih vsebin

Estera Korošec

Foto: CG

Turški Vrh • Martin Težak prejel priznanje OZ Slovenije

S tradicijo v prihodnost

Na letošnjih dnevih slovenskega turizma je Sekcija za gostinstvo in turizem pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije za 30 let dela v gostinstvu s priznanjem nagradila Martina Težaka, lastnika Bara pri Veseliču v Turškem Vrhu, ki mu po domače pravijo pri Habrijačkem. Gre za gostinski obrat, ki je svojevrsten fenomen, saj neprekinjeno poslujejo že 120 let. Tudi med vojno je bil odprt, zaprt je bil le med korono. Martin Težak pa je že četrta generacija, ki vztraja. V dejavnosti je že tudi sam tri desetletja.

„Dokaz, da se da preživeti tudi v našem okolju, daleč od mesta in druge ponudbe,“ pove. Z veliko mero hvaležnosti in zanesenjaštva je gostilno prevzel leta 1993 od mame, ki se je takrat upokojila.

Pred štirimi leti so obnovili klet, ki jo obiskovalci poznajo kot klet dobrih okusov, in dvorišče za hišo, pred dvema letoma pa tudi gostinsko teraso. Pri tem so si pomagali z evropskimi sredstvi, sicer se teh obnov ne bi mogli lotiti.

Močno pa se je v tem času spremenila struktura gostov, saj ni

več dnevni gostov, ki so nekoč prevladovali. Zdaj se bolj usmerjajo k vikend gostom, pa tudi teh ni vedno veliko. Na začetku Martino-ve gostinske poti je bilo še veliko hrvaških gostov, kar 70 odstotkov.

Po razpadu skupne države, z nastankom meja, hrvaških gostov več ni bilo. Sčasoma se je povečal obisk slovenskih gostov, kasneje so se začeli vračati tudi hrvaški. Ponujajo jim narezke, haloška vina, degustacijo lastnega vina v kleti in vin drugih haloških vinarjev. V njihovem vinogradu rastejo

trte šipona, laškega rizlinga, ki sta prevladujoči sorti, pa tudi rumeni muškati, sovinjon. Toplo hrano pa pripravljajo po naročilu, za organizirane skupine.

Tudi starost gostov se je precej premenila v teh tridesetih Martinovih letih. Ni več mladih gostov, prevladujejo tisti s 45 let in več. V gostilni dela sam, ko je gostov več, pa priskočijo na pomoč tudi žena Martina, hčerki Iva in Meta. Delovni čas si je prilagodil, odpira jo ob 14. uri popoldan, saj dopoldne gostov ni.

Foto: Črtomir Goznik

Martin Težak, Bar pri Veseliču, Turški Vrh, je prejel priznanje sekcije za gostinstvo in turizem pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije za 30 let poslovanja.

Od pol leta »poskusne dobe« do današnjih 30 let

„Priznanje Sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS mi pomeni veliko. Ponosen in vesel sem, da sem tako dolgo vzdržal, da gostilna redno posluje, tudi zato, ker sem se gostinstva lotil čez noč, ob spoštovanju družinske tradicije. Pred 30 leti in več nisem nikoli razmišljal o tem, da bom nekoč gostinec. Mama me je navdušila. Bližala se je njena upokojitev, ko smo neko popoldne sedeli za mizo, skupaj z očetom sta me vprašala, ali bi šel delat v gostilno. Bom poskusil, nimam česa izgubiti, sem jima odgovoril, čeprav sem imel službo na Ptuj. Sam sebi sem določil poskusno obdobje šestih mesecev, da bi videl, če se bo izšlo. Če se ne bi izšlo, bi morali gostilno zapreti. Dogovorili smo se, kaj bo kdo delal. Brez očeta in mame, brez njune pomoči, vsaj v začetku ne bi mogel. Zadovoljen sem bil, kako se je vse skupaj prijelo. Prihajati so začeli gostje, ki jih prej ni bilo v naši gostilni. Iz teh

šestih mesecev je nastalo 30 let. Če bi se še enkrat moral odločiti o tem, ali grem v gostinstvo, bi se ponovno odločil tako kot pred 30 leti. Morda bi neke male stvari spremenil, kaj preveč pa tudi ne. Četudi v tem trenutku še ne vem, kdo bo čez čas moj naslednik, bom naredil vse, da bo gostilna ostala. Nikoli se ne ve, kaj pride, morda pa bo nekoč katera od hčera moja naslednica,“ je svojo gostinsko pot opisal Martin Težak.

Spodbudno povezovanje haloških ponudnikov

Spodbudno pa je, da se haloški ponudniki sedaj povezujejo in iščejo skupno pot do gostov. Tudi v Martinovo gostilno sedaj prihaja več gostov, ki doslej niso zahajali tja. Hvaležen je Miranu Senčarju za avtobuse gostov, potrebovali pa bodo še nekaj let, da bodo napolnili svoje kapacitete in prepričali še več gostov, da pridejo v te kraje, v prelepe Haloze, ki ob lepoti pokrajine navdušujejo z izbranimi vinski-

mi okusi, lokalno kulinariko, bogato kulturno in krajinsko dediščino. Začetek je spodbuden in dober za vse ponudnike na tem območju.

Martin Težak se ob tem spomni na profesorja zgodovine iz Nemčije, ki si je pri njih pred 15 leti postavil šotor, ker ni imel kje prespati, od njih pa je potem potoval na izlete v Jeruzalem, Rogaško Slatino in nekatere druge kraje. Že takrat ga je vprašal, „ali sploh vemo, kje smo“. Na svojstven način je takrat preroško dejal, da naj počaka 10, 12 let, ko bodo tudi Haloze postale zanimive za tuje obiskovalce. Ko je sam hodil od agencije do agencije v Nemčiji, prav nobena ni imela v ponudbi vzhodnega dela Slovenije, kot da ne bi obstajal, le Bled in Portorož so poznali. Takrat mu ni verjel, danes pa vse to postaja resničnost: Haloze so postavljene na turistični zemljevid Slovenije in tudi tujine. Gostilne, kot je Težakova, tudi drugi haloški ponudniki z zavirljivo ravnijo ponudbe, pa so lahko optimisti za prihodnost.

MG

Foto: FB

Težakovi so obnovili klet, dvorišče in teraso.

Ormož • Zbora krajanov v KS Podgorci in KD Velika Nedelja

Veliko več želja, kot je možnosti

V ormoškem proračunu za prihodnje leto je investicijam v krajevni skupnosti Podgorci namenjen milijon evrov, kar je občinska uprava predstavila krajanom.

S tem denarjem naj bi med drugim nadaljevali s peto fazo izgradnje namakalnega sistema ter gradili kolesarske poti na relacijah Cvetkovci-Trgovišče, Cvetkovci-Podgorci in Formin-Osluševci. »Obljubljena nam je bila tudi rekonstrukcija vodovoda v Bresnici, ki je zelo pomembna, saj tam ena hiša še vedno nima pitne vode. Dokumentacija je pripravljena, zdaj bi lahko začeli delo,« je povedala predsednica KS Natalija Volmut. Obnove sta potrebni tudi atletska steza v Podgorcih in mrliška vežica, za katero že pripravljajo projektno dokumentacijo, z vlaganji v gasilske domove pa naj bi boljše pogoje za delo pridobili gasilci.

Posedanje obnovljene ceste

Kar se mobilnega signala tiče, naj bi slednjič tudi v Podgorcih zakorakali v tretje tisočletje. V središču naselja je namreč uporaba

mobilne tehnologije motena in na čase povsem neuporabna, zato je tam še vedno mogoče srečati ljudi, ki hodijo sem in tja ter lovijo črtice na mobilni, da lahko telefonirajo. Spomnimo, da so na Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve opravili meritve, podobna situacija je tudi na Kogu, in ugotovili, da sta za situacijo kriva konfiguracija terena in močni hrvaški signali, kot edino rešitev pa navedli nadgradnjo omrežja, do katere naj bi zdaj v kratkem tudi prišlo.

Želja krajanov je seveda veliko več, kot je dejanskih možnosti. Med drugim bi bilo treba v Bresnici zgraditi pločnik in postaviti javno razsvetljava, Volmutova pa je opozorila na slabo sanacijo ceste Velika Nedelja-Podgorci po izgradnji vodovoda. »Na tistih delih, kjer so delali preboje za vodovod, se cesta že zdaj poseda, na več mestih je videti luknje, kar je treba popraviti oziroma reklamirati.«

Obeti o gradnji nove šole

V Veliki Nedelji se je srečanja udeležilo približno 40 krajanov, ki so izvedeli, na katere pridobitve lahko računajo v prihodnjih dveh letih. »V investicijskem planu je vlaganje v gasilske domove, nadaljevanje izgradnje namakalnega sistema pa tudi projekt nove šole,« je našteval Janko Meško, predsednik KS Velika Nedelja. Kot je znano, stoji šola na hribu zraven gradu, kjer je ni mogoče širiti, poleg tega so vse športne površine v dolini, kamor morajo otroci peš, in to v vsakem vremenu, zato je smiselno, da tudi novo šolo umestijo v bližino. »Modernizacija bo doživela lokalna cesta v smeri kanala, ki je bil uničen v času gradnje Elesovega daljnovega, v priravi je projektna dokumentacija za odvodnjavanje in delu Mihovcev.«

Prihodnje leto bo na vrsti tudi sanacija plazu v Seneščih. Ta je

Foto: SD

Krajanje Velike Nedelje so zadovoljni, ker je ormoška občinska uprava v investicijski plan vključila tudi projekt izgradnje nove šole; sedanje namreč ni mogoče širiti.

prvo sanacijo doživel že leta 2015, letošnje obilno majsko deževje s poplavami pa je tik ob njem sprožilo še večji plaz, ki je povzročil dodatno posedanje cestišča. Ormoški svetniki so za postavitve kamnite škarpe ter novi sistem drenažiranja in odvodnjavanja tako površinskih

kot podzemnih voda potrdili investicijsko dokumentacijo, po kateri so dela vredna 210.000 evrov. Glavnino sredstev bo prispevalo Ministrstvo za naravne vire in prostor, občinsko blagajno pa bo projekt stal 53.000 evrov. »Krajanje smo bili z obljubljenim zadovoljni, čeprav bi

potrebovali še marsikaj, na primer menjavo vodovodnih cevi na Šardinjnu, ureditev ceste s pločnikom na cesti Trgovišče-Cvetkovci, znova se pojavlja problem odvodnjavanja in zamuljenosti Sejanskega potoka in še bi lahko našteval.«

Senka Dreu

Slovenija, Podravje • Prometni kaos: na cestah vse več vozil, javni prevoz pa vse bolj okrnjen

Prometni kolaps je le vprašanje časa

Slovenija se utaplja v prometnih zastojih, ti pa poleg slabe volje povzročajo tudi veliko gospodarsko škodo. Na drugi strani je vse manj uporabe javnega prometa in tako smo se znašli v začaranem krogu. Popoln prometni kolaps je torej res le še vprašanje časa, kot trdijo strokovnjaki.

Država, ki nima razvite prometne infrastrukture, po mnenju Vesne Nahtigal, generalne direktorice Gospodarske zbornice Slovenije (GZS), ne more računati na gospodarski razvoj. Vse bolj nevzdržne razmere v prometu pa povzročajo vse večjo gospodarsko škodo. Ker smo tranzitna dežela, se bo promet le še povečeval, a kot strokovnjaki že dolgo opozarjajo, jih v minulih desetletjih nihče ni poslušal in so odgovorni raje prisluhnili različnim nevladnim organizacijam ali političnim strankam, ki so iz nasprotovanja prometnemu razvoju kovalje svoj dobiček. »Imamo preozke avtoceste, zelo zastarelo železniško omrežje, ki ne omogoča niti povečane hitrosti vlakov niti povečane kapacitete pretovora,« je dodala Vesna Nahtigal, »razvita prometna infrastruktura je za Slovenijo še posebej pomembna, saj logistika predstavlja 7,7 odstotka bruto domačega proizvoda«.

Ena od alternativ cestnemu tovornemu prometu je železnica, a je treba njen razvoj pospešiti. A kaj, ko birokracija dodatno zavira razvoj, za prostorske akte si jemlje tudi do 15 let. Direktor Zbornice gradbeništva pri GZS in IGM Gregor Ficko pa kot primer navaja, da se tretja razvojna os umešča v prostor od leta 2004, a je danes, leta 2023, še vedno ni.

Letos proti Gruškovju kar 36 odstotkov več avtomobilov

O zasičenosti Slovenije s prometom govorijo tudi številke. V prvi polovici leta je

V drugem četrtletju letos se je avtomobilski promet na odseku Gruškovje povečal za 36 odstotkov, prav tako so na tem odseku letos našli največ motociklov na celotni avtocestni mreži države.

bilo več avtomobilskega prometa na vseh avtocestnih odsekih, s tovornim prometom pa je bil v prvem letošnjem četrtletju najbolj obremenjen avtocestni odsek Drenov Grič, kjer so našli 1,4 milijona tovornih vozil.

V drugem četrtletju se je avtomobilski promet na odseku Gruškovje povečal za

36, na odseku Zamarkova pa je bil manjši za sedem odstotkov.

S potniškim prometom je pri nas trenutno najbolj obremenjen odsek Šmarje-Sap s 4,4 milijona potniških vozil, od tega je bilo 4,3 milijona avtomobilov ali za desetino več kot v istem četrtletju lani. Število avtobusov se je povečalo skoraj na vseh

odsekih, največ motociklov pa so zabeležili na odseku Gruškovje (okrog 4000).

Enako ali pa še bolj kaotično je v mestnih območjih, Ljubljana in njena obvoznica sta se jeseni znašli v pravi prometni norišnici. Bili so dnevi, ko je promet v mestu dobesedno obstal, kar pomeni, da je obstal tudi mestni javni promet.

Železnica ima vse manj potniških vagonov

Stanje na železnicah ni nič boljše, od leta 2001 se je število potniških vagonov zmanjšalo za 7 % in število sedežev za desetino oziroma okoli 2800. Lani je bilo v 432 vagonih železniških potniških vozil na voljo nekaj manj kot 25.500 sedežev. Potem pa se čudimo, da so še tisti potniški vlaki, ki so na voljo, občasno prenatrpani in dejansko odganjajo uporabnike. Število prepeljanih potnikov se je od leta 2008 zmanjšalo za 11, v notranjem prevozu pa za 14 odstotkov.

Vse manjša uporaba javnega prometa

Sicer se v zadnjih letih vse več govori in poziva potnike, naj uporabljajo javni mestni prevoz, a se Slovenci in Slovenke nad njim nikakor ne moremo navdušiti. Razlogov, zakaj je vse manj uporabnikov, ni malo, po zadnjih podatkih statističnega urada pa je razvidno, da smo od tako imenovanega trajnostnega prevoza še zelo daleč. Glede na podatke statističnega urada so lani avtobusi v javnem linijskem prevozu prepeljali 61,6 milijona potnikov, od tega 61 odstotkov mestni in 39 odstotkov medkrajevni avtobusi. Od leta 2010 se je število potnikov v medkrajevnem prevozu zmanjšalo za 15 odstotkov, v mestnem pa za petino.

Andraž Zupančič

Kidričevo • Občina prodaja zemljišča ob sanirani gramoznici

Parcele dražje kot pred dvema letoma

Občina Kidričevo bo ta teden na spletni javni dražbi prodajala zemljišča v industrijski coni, ob gramoznici, kjer so bile v preteklosti odložene gume. Zemljišča so za potencialne investitorje lahko zanimiva iz dveh razlogov: ker so v industrijski coni in neposredni bližini obvoznice.

Pred dvema letoma je občina Kidričevo zemljišča za industrijsko gradnjo ob gramoznici v Lourencu na Dravskem polju prodala za 8 evrov za m², danes ima na dražbi določeno izhodiščno prodajno ceno 13 evrov za m².

Kidričani so komplet občinskih zemljišč na tej lokaciji prodajali tudi pred dvema letoma. Občina je slab hektar prodala za 77 tisočakov (z DDV). Kupec je bilo hajdinsko podjetje Prokaval – špedicija, trgovina in gostinstvo v lastni Helene Zupančič.

Na tokratni dražbi je za drugi paket zemljišč (81 arov) izhodiščna cena določena pri 85.840 evrih. Kupec bo dolžan pokriti še dwoodstotni davek na promet nepremičnin in 22-odstotni DDV. Pred dvema letoma je bila cena za en kvadratni meter 8 evrov, danes je 13, kar je dobrih 60 % več.

14 odstotkov zemljišč, ki jih občina prodaja, je zaradi daljnovodov za gradnjo neuporabnih, se pa lahko izkoristijo za parkirne prostore, dovoze ali ozelenitev. Na delu zemljišč so vpisane tudi služnosti. Spletna dražba bo v petek, 8. decembra, danes, 5. decembra, se izteče rok za vpla-

čilo varščine v višini 10 % izhodiščne cene. Direktor občinske uprave Damjan Napast je povedal, da občina zemljišča prodaja s ciljem razvijanja gospodarske aktivnosti. »Zemljišča so opredeljena kot industrijska cona in želimo, da se tudi v tem delu razvije gospodarstvo. Glede na interes računamo na dražbi na pozitiven rezultat.«

V gramoznici sončna elektrarna

V lasti kidričevske občine je tudi gramoznica, v kateri so bile pred leti nakopičene odpadne gume. Župan Anton Leskovar je omenjal, da bi gramoznico zasuli in pridobili nove parcele za poslovno dejavnost. Direktor občinske uprave Napast je pojasnil, da zadeva stoji, saj okoljska inšpekcija še vedno ni končala vseh postopkov v zve-

zi s sanacijo. In čemu bi zemljišče lahko služilo? »Trenutno je aktualna ideja o skupnostni sončni elektrarni, vendar moramo počakati, da dobimo zemljišča v upravljanje.«

Občina nakupa zemljišč ne načrtuje

Medtem ko namerava občina na eni strani za vsaj 85 tisočakov del občinskega premoženja odprodati, na drugi strani nakupi zemljišč, strateško zanimivih za razvoj lokalne skupnosti, po besedah Napasta niso v načrtu. Prav tako ne letos in ne naslednje leto večje odprodaje. »V 2024 nameravamo prodajati občinske deleže v agrarnih skupnostih. V prodajo bomo predvidoma šli, ko bomo prejeli odločbe o uvedbi komasacije.«

Mojca Zemljarič

Trnovska vas • Več sodelovanja z OOOZ Ptuj

Malo obrtnikov se obrača na zbornico

Območna obrtno podjetniška zbornica Ptuj je tudi na občinsko upravo posredovala pismo o nameri za informacije, pomoč in izobraževanje trnovskih obrtnikov.

Preden se zavežejo za sodelovanje s ptujsko obrtno zbornico, bodo na občini Trnovska vas za mnenje vprašali tiste, ki se jih to najbolj tiče – obrtnike.

Za poglobljeno sodelovanje ter spodbujanje razvoja obrti in gospodarstva naj bi občina v proračunu zagotavljala 1.220 evrov letno. Hkrati na zbornici predlagajo, da bi na sedežu občine vzpostavili informacijsko digitalno točko s pojasnili občanom glede digitalnih javnih storitev, projekt, ki ga je zbornica na javnem naročilu pridobila od Ministrstva za digitalno preobrazbo. Direktorica občinske uprave Meta Majnik Krajnc je povedala, da se po njenih informacijah glede na število obrtnikov v občini zelo malo ljudi obrača na zbornico in večina sploh ne ve, kaj vse zbornica ponuja v svojih programih.

Župan Alojz Benko je predlagal, da

počakajo na srečanje z domačimi obrtniki, predstavniki obrtne zbornice in RRA Podravje Maribor, ki je načrtovano še pred koncem leta, tam »potipajo« terena, na podlagi njihovega mnenja pa se nato na eni od naslednjih sej občinskega sveta odločijo za podpis pisma o nameri ali pa tudi ne, kar so svetniki potrdili. Svetnik Andrej Murko, tudi sam obrtnik, je pozdravil napovedano srečanje: »Dejstvo je, da nas je vse manj, številni poklici dobesedno izginjajo pred našimi očmi, zato je prav, da o tem govorimo in najdemo kakšne rešitve. Škoditi ne more, morda pa s tem le koga pritegnemo, da se nam pridruži.«

SD

Videm • Razstava jasluc na prostem

800 let od postavitve prvih jasluc

Letošnji december v Vidmu ne bo enak minulim. Že prihodnje soboto bodo ob prižigu prazničnih luči pred domovi Videmčanov in v kapelah božični čas naznanile tudi jasluc. Koliko jih bo, še ni znano, v župniji Videm in tudi na občini upajo, da čim več.

Foto: Mojca Vtič

Pater Klemen Slapšak pravi: »Bodimo vsi kot sv. Frančišek Asiški, ki je s postavitvijo jasluc želel vsem ljudem še bolj približati veliki dogodek – Jezusovo rojstvo. Podarimo drug drugemu zares lepe praznike in naj bo ta posebni dogodek odsev miru, topline in pristnega božičnega vzdušja.«

»Prve jasluc je za božični večer v italijanskem mestu Greccio pred 800 leti postavil sv. Frančišek Asiški, ki je želel še globlje podoživeti rojstvo Jezusa. V gozdu blizu mesta Greccio je dal narediti s slamo postlane jasluc. Na sveti večer je pripeljal tudi oslička in vola, da je vse spominjalo na noč, ko je bil rojen Jezus Kristus. Jasluc si je prišlo ogledat veliko ljudi iz okolice in od daleč,« je zgodovino jasluc odslral pater Klemen Slapšak. In ker v Vidmu delujejo minoriti, kot del reda manjših bratov, ki ga je ustanovil sv. Frančišek Asiški, so videmski minoriti sklenili, da obudijo spomin na visok jubilej – s postavitvijo jasluc. Jasluc nosijo sporočilni pomen topline, pripadnosti in povezanosti tako v družinah kot v skupnosti. S postavitvijo jasluc po Vidmu želijo v župniji in občini spodbuditi ravno to. Tako so povabili vse župljane in občane, da na javnih oz. vidnih mestih, tudi pred svojimi domovi, postavijo jasluc.

A na postavitve in ogled jasluc domačini in obiskovalci ne bodo čakali do božičnega večera. V soboto, 9. decembra, bo pred občinsko zgradbo prižig luči, oz. kot je dejal Slapšak, je to zunanji dejavnik, ki nas pripelje do notranjosti srca. »Vsak si želi ponotrnanjiti luč, ki nam odkriva pot in kaže smer, ki je v tvojem in mojem srcu. Kdo nam daje to luč? Novo rojeno dete Jezus, lahko tudi po naših najdražjih, prijateljih, znancih. Prav to si želimo, prižgati luč veselja v srcu slehernega izmed nas, zato smo se odločili za postavitev jasluc po Vidmu.« Po prižiganju lučk bo v domu p. Miha Drevenška sledil blagoslov razstave jasluc iz vse Slovenije, nato pa mimo hod in ogled jasluc po Vidmu, ki so jih postavili posamezna društva in vaščani po kapelah in pred svojimi domovi. »Nekatera društva bodo naredila jasluc tudi po drugih vaseh. Obenem vabimo ljudi iz drugih občin, ki bi želeli pri nas razstaviti svoje jasluc, da nam to sporočijo, saj jih bomo z veseljem razstavili,« je še dejal pater Klemen Slapšak.

Mojca Vtič

Ptuj • Revitalizacija Stare steklarke

Nagrada piranesi 2023 za Ptuj

Mednarodno nagrado piranesi 2023 so prejeli arhitekti iz studia Elementarna in Kolektivna Tektonika za revitalizacijo Stare steklarke in Vrazovega trga s pripadajočimi ulicami na Ptuj.

Pri nagradi obnovi na Ptuj so sodelovali arhitekti Matevž Zalar, Ambrož Bartol, Dominik Košak, Miha Munda, Rok Staudacher, Samo Kralj iz ljubljanske Elementarne ter Darja Matjašec, Pia Kante, Katja Mali iz škofjeloškega Kolektiva Tektonika.

Žirija je poudarila, da je ponovna raba obstoječih stavb osrednjega pomena za arhitekturo, saj izkazuje spoštovanje do okolja in do zgodovinske kontinuitete. »

Drugo mednarodno priznanje piranesi so dobili arhitekti iz družb Arrea arhitektura (Ana Jerman, Janja Šušnjar), KAL A (Sofia Romeo Gurrea-Nozalede, Miguel Sotos Fernandez-Zuniga) in AKKA (Luka Javornik, Lara Gligic) za obnovo Vrtca Bohinj.

Mednarodne nagrade piranesi podeljujejo od leta 1989. Letos so nacionalni selektorji iz Avstrije, Bosne in Hercegovine, Češke, Črne gore, Grčije, Hrvaške, Italije, Madžarske, Slovaške, Slovenije in Srbije nominirali 53 projektov. Predstavniki arhitekturnih fakultet iz 19 evropskih držav pa so prijavili 37 študentskih projektov.

Sta

Markovci • Ljudske pevke so za 50. rojstni dan dobile še eno darilo

Naj pesem naša vam pove ...

Za markovske ljudske pevke je leto 2023 jubilejno. Njihova sekcija, ki deluje v okviru Folklornega društva Antona-Jožeta Štrafela, je bila namreč ustanovljena pred natanko 50 leti. V začetku leta so to pomembno prelomnico obeležile s koncertom, v teh dneh pa je luč sveta ugledal še zbornik ob 50-letnici delovanja z naslovom Naj pesem naša vam pove.

Nika Ivančič Rožanc, urednica zbornika in predsednica FD Antona-Jožeta Štrafela, je poudarila, da so pripravo začeli načrtovati pred dobrim letom dni. Po njenih besedah je prav, da jubilejno leto obeležijo z več dogodki in podaljšajo praznovanje: »Skupaj s pevkami smo zbrale arhivsko gradivo, predvsem fotografije in kroniko delovanja. Zbornik obsega šest poglavij, v katerih so med drugim zajeti zgodovinski pregled delovanja (kronike), jubilejne obletnice, izdane zgoščenke ter številne fotografije in spomini.« Zbornik je vsebinsko zelo bogat, vanj je v celoti vključena kronika Angele Liponik, ki je delovanje sekcije vodila na roko od leta 1998 do 2013. Njegovi ustvarjalci so bili že ob prvi predstavitvi v poročni dvorani občinske stavbe deležni številnih pohval tako glede vsebine kot njegove podobe. »Ta knjižica je poklon vsem bivšim in sedanjim članicam sekcije Ljudskih pevk, ki so skozi več desetletij gnetle ljudsko pesem, jo negovale in prenašale na mlajše rodove, zato gre samo njim ena velika pohvala in zahvala. Zbornik pa je pomemben tudi za naše znanke, ki ga bodo lahko čez leta vzeli v roke, ga prelistali in z veseljem ugotavljali, kako zagnane, sposobne in uspeš-

Foto: EK

Predstavitve zbornika ob 50-letnici delovanja Ljudskih pevk je bila v poročni dvorani občinske stavbe.

ne so bile naše pevke,« je povedala Ivančič Rožanc, in dodala, da ima prav gotovo največjo vrednost to, da so pesmi markovskih ljudskih pevk med domačini prepoznane in jih radi zapojejo.

Pred občinsko zgradbo kip Terezije Maroh

Kot je znano, je večino pesmi napisala ustanoviteljica Ljudskih pevk Terezija Maroh, katere kip bo drugo leto krasil prostor pred

občinsko zgradbo. Po besedah župana Milana Gabrovca je izbrana kiparka že začela izdelovati kip, stopila pa bi naj tudi v kontakt z družino pokojne Terezije Maroh. Ob svečani predstavitvi zbornika je župan še enkrat čestital pevkam ob njihovem jubileju. Povedal je, da ga prevzemajo posebna čustva, saj je sam več kot 20 let soustvarjal podoba FD Antona-Jožeta Štrafela tako v funkciji predsednika kot vodje. Prijeten kulturni večer so s prepevanjem obogatile Ljudske

pevke in Mladinski pevski zbor OŠ Markovci. Pevke so se s manjšo pozornostjo zahvalile urednici in predsednici Niki Ivančič Rožanc, in sicer za vso njeno zagnanost, požrtvovalnost in čas, ki ga namenja tako njim kot celotnemu društvu. Po uradnem delu je sledila pogostitev v občinski mansardi, kjer je vsak izmed obiskovalcev prejel svojo izdajo zbornika. V spomin – na 50 let prepevanja in ohranjanja stare ljudske pesmi.

Estera Korošec

Kidričevo • Poklonili so se duhovniku in zgodovinarju Mateju Slekovcu

Bil je pomemben kronist časa

Zgodovinska sekcija Delavsko-prosvetnega društva (DPD) Svoboda Kidričevo je priredila simpozij o duhovniku in zgodovinarju Mateju Slekovcu. Letos mineva 120 let od njegove smrti.

Rojen je bil pri Negovi, pokopan je na pokopališču Navje v Ljubljani. Konec 19. stoletja je s svojim delom pomembno zaznamoval okoliše v Spodnjem Podravju, kjer je deloval kot duhovnik. V župnijah, kjer je opravljal duhovniško službo, je pisal kroniko. Ne samo, da je vestno beležil vse posvetne in cerkvene dogodke svojega aktualnega časa, ampak je zbral in popisal tudi zgodovino krajev oziroma župnij. Bil je

kaplan v Središču ob Dravi, Cirkovcah, Lovrencu na Dravskem polju in Markovcih. V Markovcih je leta 1887 postal župnik, službo pri sv. Marku pa opravljal praktično do konca svojega življenja (1903). Za Markovce je zbral zgodovino za obdobje 400 let, vse od srednjega veka naprej. »V župniji sv. Marka je Matej Slekovec kot kaplan in duhovnik deloval malo manj kot 20 let. Bil je odličen kronist, Mar-

kovcem je s svojim delom dal ogromno, zapisal zgodovino in opisal aktualno dogajanje, od cerkvenega življenja, kulture, etnografije do gospodarjenja v kraju. Njegovo pisanje je zelo dragocen dokument za današnji čas, marsikaj bi ostalo neznan, če njegovih zapisov ne bi bilo. Njegovo delo bi lahko imenovali mala enciklopedija župnije sv. Marka,« je povedala Alenka Rožanc.

V sklopu Slekovčevega leta – 120-letnice rojstva – je DPD Svoboda Kidričevo izdalo publikacijo, v kateri so zbrana pisanja o župniji sv. Lovrenca na Dravskem polju, kjer je opravljal službo kaplana. Na župnišču v Lovrencu so odkrili spominsko ploščo, obnovili so nagrobni spomenik na pokopališču Navje, osrednji dogodek je bil simpozij, na katerem so osvetlili Slekovčev življenjski in pomen njegovega dela. Predavatelji na simpoziju so bili pater Branko Cestnik ter profesorja Andrej Hožjan in Aleš Maver. V dvorani dvorca Sternthal so postavili razstavo, ki jo je zbranim na simpoziju predstavil Vili Podgoršek.

Pobudnik celotnega projekta o Slekovcu je bil Franc Mlakar. »Matej Slekovec velja za pionirja slovenskega štajerskega zgodovinarstva, bil je zgodovinar samouk. Njegovo zapuščino danes hranita pokrajinski muzej in arhiv Maribor. Pisal je lokalne kronike, objavjal v časopisih in izdal več samostojnih avtorskih spisov. Ob 120-letnici smrti mu za vse zapisano dolgujemo veliko zahvalo in čast,« je v spremni besedi v publikaciji z naslovom Župnija sv. Lovrenca na Dravskem polju zapisal Mlakar.

MZ

Foto: MZ

Med predavatelji na simpoziju je bil tudi rojeni Hajdinčan, pater Branko Cestnik, ki duhovniško službo opravlja v župniji Frankolovo pri Celju. Tudi Cestnik se, podobno kot pred 150 leti Slekovec, veliko posveča pisanju.

Ptuj • Slovenija ima talent: cirkuška točka, ki je navdušila Slovenijo

Tina in Matjaž za finale pripravljata poseben nastop

Ptujčana Tina Vrdjuka Kekec in Matjaž Kekec sta s svojo prav posebno čarovniško točko navdušila Slovenijo. V finalu obljubljata še večje presenečenje, pravi cirkuški razvrat, v katerem bosta svojo življenjsko zgodbo predstavila na kreativen in abstrakten način.

Čprav znamo Ptujčani pogosto (tudi z željo po izboljšanju) kritizirati in tarnati, so dogodki in situacije, ki mesto povežejo. Med njimi je nastop Tine in Matjaža na oddaji Slovenija ima talent, kjer sta bila dejansko deležna izjemno velike podpore praktično celotne države.

Tina in Matjaž sta svojo strast do dela z otroki, cirkusa in podobnih vragolij povezala v odlično poslovno idejo. To, kar rada počneta, sta pred nekaj leti prenesla na podjetniško pot. V nakupovalnem centru Qcenter sta odprla igralnico, na 800 kvadratnih metrih površine, ki predstavlja pomembno pridobitev, ne le za Ptuj, pač pa celo regijo. Kljub temu da imata z igralnico in trgovino ogromno dela, izvajata tudi razne predstave. Prav posebno sta Sloveniji predstavila v dveh oddajah Slovenija ima talent: »K sodelovanju so naju povabili vsako leto, od prve oddaje naprej. Tudi letos sva povabilo prvotno zavrnili, nato pa je prišla spontana ideja – zgodba o dimnikarjih, ki čistita dimnike vaše domišljije. S čistimi dimniki so ljudje pripravljeni na

prave čarovnije in na dva edinstvena koncepta, ki sva ju zasnovala izključno za Slovenija ima talent.«

Tako dobrega odziva, kot sta ga bila deležna, nista pričakovala. Prepričana sta, da so ljudje začutili, da so njihovi nameni čisti in spontani: »Verjameva, da sva v nekem pogledu Slovence celo združila, poenotila njihovo mnenje.«

Kreativnost ju je pripeljala do finalnega odra

Na polfinalno točko sta se pripravljala vse od trenutka, ko sta izvedla, da sta se uvrstila v polfinale. V pol leta sta jo dodobra dodelala, priprave pa so zajemale razvoj koncepta, ideje, nato pa iskanje potrebnih rekvizitov, usklajevanje dobave, vaj in vsega, kar tako zahtevna točka potegne za seboj.

Ideja, ki sta jo predstavila Sloveniji, je v celoti njuna in je plod njihovih prostih kreativnih večerov, ko se pogovarjata o izvedbah na odru, ki bi osrečile gledalce in njih. »Zamislija sva si največji ekstrem, najzahtevnejšo točko, ki bi impre-

sionirala tudi naju. In točno tako ste lahko videli v nedeljo zvečer. Seveda nama ne bi uspelo brez najine ekipe: Maja Logar, Pandora, ki je poskrbela za najino plesno usklajenost in s svojimi nasveti dodala pomemben doprinos v koncept. Potem je tukaj še akrobat Jernej Zorko in Peter Flegar iz Gozda strahov, najina prijatelja že od prej, s katerima sodelujeta tudi na drugih eventih in brez katerih točke ne bi mogla izvesti. Velika hvala gre Stanki Vauda Benčević, Muzikafe, za kostumografijo, Tini ni mami in prijateljem za varstvo, celotni ekipi POP TV-ja in gospodu Miranu Ulesu, ki nam je posodil avtodom, ko se noben drug ni odzval,« pravi Matjaž. V točko sta vložila ogromno truda, časa in znanja, v neizmerno veselje jima je, da se je to videlo tudi na odru.

Kaj nas čaka v finalu?

V finalu ponovno obljubljata presenečenje. »Predvsem bova v točko dala sebe, zgodbo najinega življenja, najina začetka ustvarjanja bova uprizorila na kreativen, abstrakten način. V veliko čast

Foto: CG

Tina in Matjaž sta v polfinalu navdušila, za finale obljubljata še bolj kreativno in abstraktno točko.

nama je in komaj čakava, da vidite cirkuški razvrat,« je navdušena Tina.

Njuno »cirkuško«, posebno življenje živijo tudi njihovi otroci. Pravi, da jim je všeč, da so ves čas del dogajanja, da imajo ta privilegij, da sodelujejo posredno na predstavah, da so del priprav in so skoraj tedensko prisotni na raznih animacijah, predstavah. Na ta način že zelo zgodaj črpajo kreativno, kar jih kot družino povezuje. Nekaterim točkam se kdaj tudi njihovi otroci

spontano pridružijo.

Tako Tina kot Matjaž sta ambiciozna, zagnana in aktivna. Ker vse to počneta skupaj, jima je to veliko lažje, saj sta drug drugemu velika opora. Matjaž si tudi v prihodnje želi aktivno delovati na področju cirkuške umetnosti in obenem spodbujati mlade na različne načine, da odkrivajo in negujejo svoje talente, ki jih lahko odpeljejo med zvezde.

Tina pravi, da bo še naprej sledila svojim sanjam in intuiciji: »Tako

kot vsakemu na tem svetu si želim predvsem, da ostaneva pristna, zvesta sebi in svojim željam, talentom. Da ustvarjava in s tem spodbujava mlade in njihove starše, da ni vse sistemsko, da ni vse zaporedje. Včasih moraš iz petke skočiti nazaj na prvo stopničko in zadihati, da lahko ujameš pravi ritem naprej.«

Kam bosta skočila, poletela in kaj začarala v finalu, bomo videli že prav kmalu.

Dženana Kmetec

Podlehnik • Posebna, nenavadna, kaotična in edinstvena prireditev

»Moja zemlja, moje korenine«

Tišini po zadnji odigrani in odpeti noti je sledil bučen aplavz, ki je bil potrditev, da je domačinka Sara Korošec navdušila, presunila zbrane gledalce, obiskovalce, ob redkih izjemah, ki so ostali nemih rok. Predstava nikakor ni bila klasična prireditev ljudskih pevcev ali recitatorjev, pa vendar je vključevala tudi njih in seveda še svetlobo, glas, zvok, črke ter gibe. Bila je raznolika, kot so Haloze, kot so zgodbe ljudi, ki so bivali in še bivajo na slemenih gričev, v grapah ali na obronkih te za življenje svojstvene pokrajine.

Posebna in neobičajna je bila tokratna prireditev, ki je nagovarjala Haložane, Haložanke in druge ter jim odstirala podobe, zgodbe, glasove, zvoke te edinstvene gričevnate pokrajine, za katero Sara Korošec pravi, da je »moja zemlja, moje korenine«. Domačinka Sara Korošec je umetnica, je vsestran-

ska in takšna je bila tudi njena glasbena predstava. Ideja o glasbeni pripovedi je v Sari zorela več let, več let je potrebovala, da je spoznala krog ljudi, njihove zgodbe, talente, s katerimi je nato oblikovala videno in slišano. Verzi haloškega pesnika Franceta Forstneriča so se prepletali z zgodbo Mimike,

ki je v osnovni šoli v Gruškovju kuhala, še posebej je rada kuhala enolončnice, saj so jih otroci imeli najraje. Sara je spomnila tudi na pripovedi o coprnih, pa o streli, ki je udarila v cerkve sv. Donata, vpletla je življenjsko zgodbo neke deklice, ki je bila deležna njej nerazumljive plohe nemških besed, ker

Foto: Mojca Vtič

Prebliske spominov, vtisnjenih v kamne, zemljo, trto, ruševine, kri, zgodbe Haložanov, prednikov in njih samih so pripovedovali: Sara Korošec, Maja Butolen Zorko, Doroteja Feguš, Brigita Gračner, Lina Habjanič, Banda haloška (Dejan Ahec, Miha Lorber, Robi Kresonja, Bernard Lampret), Vid Hajnšek, Domen Martinčič, ljudske pevke Trstenke in Lojzka Merc, Danica, Milica in dramska sekcija KD Podlehnik, Majda Fridl, Barbara Kukovec, Jasna Knez, Peter Zorec, Andreja Repnik, Monika Skela, Anja Lazar in Anja Potočnik, Mimika, Anton Gričnik ...

je vrnila nemško čitanko z manjkačo stranjo, za katero je bila kriva požrešna krava med pašo, pa o dekletih, ženskah, oddanih v zakon po dogovoru, težkem življenju ter haloških rokah, ki niso bile nikdar bele, temveč le pridne. Zgodbe, ki so jih pripovedovali potomci, domačini, je prepletala z glasbo, zvoki, gibi, svojstvenimi interpretacijami, zvoki klavirja, vokalnimi aranžmaji, elektronski vložki, terenskimi posnetki in poezijo. Kaotično, a povezano. Težko je z besedami opisa-

ti videno, občuteno, doživeto. Več let, pravi Sara, je zbirala pogum, da idejo udejanji, a v nekem trenutku je spoznala, da pozna krog ljudi, ki ji bodo pomagali uresničiti želeno. »To zadevo sem intenzivno premišljevala, zamišljala, zastavljala in vadila zadnjega pol leta (v glavi pa se je sestavljala, odkar sem se vrnila živeti v Haloze). Od takrat sem raziskala mnogo stvari, slišala mnogo zgodb, naletela na ogromno zelo vrednih spominov, spoznala veliko novih/starih ljudi

tu okrog. In sanjala, da bi enkrat bilo mogoče slišati in videti vse na kupu. Res sem hvaležna vsem, ki ste se odzvali. Brez vas ne bi bilo mene. In tega.« Bilo je malo skupnih vaj, a veliko usklajevanj, dogovarjanj, načrtovanj. Bo mogoče predstavo še kdaj videti? Ne ve, priznava Sara Korošec, toda glede na odzive zbranih je pričakovati, da bodo nastopajoči kaj kmalu ponovno stopili na oder katere izmed kulturnih dvoran.

Mojca Vtič

Foto: MV

Na glasbeni predstavi Sare Korošec so sodelovale tudi pevke ljudskih pesmi iz Podlehnika Trstenke.

Ptuj • Neja Gril s kuharico *Kuhajmo okusno*

Recepti za vsako priložnost v dnevu

Ptujčanka Neja Gril se v tem času predstavlja kot avtorica kuharice, ustvarjalka vsebin. To je novodobni poklic, ki ga veliko ljudi ne pozna. „Še vedno mogoče ne razumejo, da je to pač lahko služba. Ukvarjam se z ustvarjanjem receptov, sodelujem z različnimi podjetji, hkrati pa imam svojo spletno trgovino. Vsebine sem začela ustvarjati med korono. Že kot majhna deklica sem imela veliko strast do priprave hrane. Za to sta v največji meri zaslužni mama in babi, ki sta me tudi naučili veliko o pripravi hrane,« je najprej povedala Neja.

Njeno ustvarjanje v kuhinji se je začelo s palačinkami in tortami. »V najstniških letih pa je bila hrana moj največji sovražnik. Bolečine v želodcu so me opominjale, da nekaj ne delam prav. Omejevanje uživanja nekaterih osnovnih živil me je pripeljalo do tega, da sem morala nekaj spremeniti. Na poti raziskovanja pa sem spoznala, da ni smiselno omejevati katerekoli skupine živil, temveč, da je lahko vsako živilo del uravnotežene prehrane. Jutra pa so bili že od nekdaj moj najljubši del dneva, ki sem ga vedno zaključila z zdravim in okusnim zajtrkom. Tako je še danes. To svojo rutino, ki ima res velik vpliv name, moje razpoloženje, motivacijo za delo in vsesplošno počutje, sem začela pred štirimi leti deliti na mojem instagrame profilu @everyday_breakfast_club,« je povedala Neja Gril, ki je sicer končala Ekonomsko-poslovno fakulteto v Mariboru.

V kuharici je 79 preprostih receptov za vsako priložnost v dnevu. Nekaj je klasičnih, ki jih vseskozi pripravlja in ki so tudi med bolj priljubljenimi na njenem blogu ter v spletni trgovini. Nekaj pa je takih, ki so bili namensko ustvarjeni prav za to knjigo. Zbrala je recepte, katerih sestavine so lahko dostopne, ugodne in jih večinoma dobro pozna, njihova priprava pa je preprosta. Gre pa za bolj moderne jedi, nove okuse, predvsem pa za malo drugačne jedi, poudarja.

„Kuhajmo okusno je moja prva knjiga. Za izdajo sem se odločila lani septembra. Želela sem jo sicer izdati že od samega začetka ustvarjanja. Intenzivno pa sem se z vsebino začela ukvarjati v začetku

Foto: Črtomir Goznik

Ptujčanka Neja Gril je izdala svojo prvo kuharico. O njej je že dolgo sanjala, vse od takrat, ko je začela resneje ustvarjati v kuhinji in delovati na družbenih omrežjih.

letošnjega leta. Razdelila sem jo na osem poglavij na način, da rešuje neke vsakdanje situacije v dnevu, ki lahko marsikomu predstavljajo tudi stres. Pri zajtrkih sem vključila slane in sladke zajtrke, sledijo vmesni obroki, malice, ki služijo tudi kot neke ideje, kaj ponuditi, ko pride nenapovedani obisk, pa juhe, glavne jedi (najobsežnejše poglavje), najpomembnejši obroki, ki jih vsak dan jemo, ideje za piknike, za neke obroke, ki jih lahko vzamemo s seboj na pot ali v službo za malico, sladice. Sama vsebina kuharice je bila še najmanj zahteven del. Bistveno težje je bilo vse drugo, kot na primer marketinški vidik, kako jo prodati. Ob njeni pripravi pa sem naučila sodelovati z različnimi ljudmi. Prej sem bila za vse sama,

sedaj pa sem imela veliko ljudi, ki so mi pomagali usklajevati neko ekipo. Bil pa je kar izziv, zahtevno delo,« je o pripravi kuharice povedala Neja Gril.

Kako Neja sestavlja svoj osebni jedilnik

Vedno si planira, vsaj okvirno, kaj bo v novem tednu pripravljala. To po navadi naredi v soboto, ob kavi, ko gre tudi po nakupih z nakupovalnim seznamom. To se ji zdi res pomembno, da naredi plan, ali morda kaj pripravi že vnaprej ali pa sproti kuha. Vsak teden je malo drugačen, ker je del njene službe tudi ta, da snema recepte, jih ustvarja. Pri pripravi jedilnika se zelo trudi, da gre vse po načrtih,

predvsem pa, da je sestavljen tako, da se ve, kaj se bo jedlo v novem tednu, da se hrana ne zavrže. Glede hrane ima visoka moralna načela, ničesar se ne sme zavreči.

Slovenci preveč hrane zavržejo, sploh pa ob praznikih, ko se ljudem ne da več jesti ostankov nekaj dni. Lahko pa bi jo razdelili drugim, ki bodo z njo ravnali spoštljivo. Pri kakovosti pa je tako, da smo še bolj med privilegiranimi državami. „Zdi se mi, da imamo skoraj vse. Skoraj vse lahko dobiš lokalno, seveda pa plačaš malo več. Če ti je to pomembno, lahko prihraniš kje drugje. Ni ga namreč čez lokalne sestavine,« je prepričana.

Za praznike Neja zelo rada za predjed pripravi tunin tatar, ki ga

Foto: Črtomir Goznik

Kuhanje želi približati mladim

„Letos sem našla svoje poslanstvo v tem, da učim osebe, svojo skupnost, kako se v bistvu organizirati v kuhinji, pripravljati svoje obroke vnaprej z namenom, da prihranimo čas, denar in se izognemo stresu. Temu se želim še bolj posvetiti, občasno svetovati ljudem, ki bi jih to zanimalo, kako organizirati shrambo, kako načrtovati jedilnike, kako skuhati štiri ali pet receptov hkrati. Za to porabiš uro in pol, ješ pa dva dni. Moderen življenjski stil nas je pripeljal do tega, da se moramo malo bolj organizirati. Ciljam bolj na mlade, na mamice, osebe, ki se prvič soočajo s svojim gospodinjstvom, imajo pa naporen delovnik, naporno službo, ali pa so sami podjetniki, ki jim vedno zmanjka časa. Kot tudi na vse tiste, ki si želijo redne zdrave obroke, da se znajo ustrezno pripraviti na to, da tem ciljem zadostijo. Doma pripravljena hrana pa je tudi najboljša oblika skrbi zase,« je še povedala Neja Gril.

V kuharici *Kuhajmo okusno* je 79 preprostih receptov za vsako priložnost, ki bodo zagotovo navdušili marsikoga, tudi zaradi svoje drugačnosti. Neja Gril o svoji kuharici razmišlja tudi kot o neke vrste novem kašpotu v prehrani, tudi v tem smislu, da bodo ljudje ob pripravljajanju teh jedi marsikdaj pozabili na hitro prehrano in raje zaužili doma pripravljeno jed.

daš na toast. V njeni kuharici je tudi recept tunina skleda, kjer je tatar vključen v rižovo skledo, kar tudi velja poskusiti. Juha je lahko kremna, bučna, grahova. Za glavno jed pa naj bo nekaj iz pečice, pečen piščanec, zelenjava, krompir, kakšna pečenka, je njen predlog za praznični jedilnik, ob priporočilu, da naj ne kompliciramo preveč. „Za sladico pa osebno obožujem cimetove rollice. To je taka decembrska

praznična sladica. Sploh pa obožujem zimo in vse, kar je povezano z njo, zaradi teh malih, drobnih užitek, da uživaš ob vroči čokoladi, kakavu, tako za dušo,« pravi Neja. Zadovoljna je, da so ljudje tako dobro sprejeli njeno prvo kuharico. Dnevno dobiva slike, sporočila o tem, da so pripravili jedi po njenih receptih, ki so jih navdušili. To je resnično neprecenljiv občutek.

MG

Ptuj • Barviti nastopi ob 44. rojstnem dnevu OŠ Olge Meglič

Olgičarji so se tokrat prelevili v EKO silo

Eden izmed pomembnejših dogodkov na OŠ Olge Meglič je dan šole. Gre za tradicionalno prireditev, ki jo skupaj z učitelji soustvarjajo vsi učenci šole. Glavni namen je praznovanje rojstnega dne šole, ki je letos dopolnila že 44 let, hkrati pa imajo učenci možnost širši javnosti pokazati svoje sposobnosti in številne talente.

Sredino popoldne na Olgici je bilo v znamenju veselja, pričakovanja in tudi nekaj treme. Učenci so prišli v šolo že nekaj ur prej, da so imeli dovolj časa za vaje. Učitelji so jim dali še zadnje napotke in pomagali premagati začetno tremo. Vsi sodelujoči v programu so želeli svoj nastop izpeljati čim boljše in brez napak, kar jim je tudi uspelo. Tik pred sedemnajsto uro se je šolska telovadnica zapolnila do zadnjega kotička, starši, dedki, babice in vsi drugi so navdušeno spremljali nastope otrok in jih spodbujali z bučnimi aplavzi.

Obiskovalci so v dobrih dveh urah programa lahko videli veliko plesa, petja, jezikoslovja, modno revijo, aerobiko, gimnastiko, video produkcijo ...

Učence usmerjajo k odgovornemu ravnanju

Letošnjo prireditev so poimenovali Olgičina EKO sila, na kateri so predstavili delček prizadevanja šole za ohranjanje okolja. »Dan šole smo posvetili eni izmed ključnih vrednot naše šole – to je vzgajanje učencev za trajnostno in odgovorno ravnanje do okolja.

Foto: ČG

Na prireditvi ob dnevu šole Olge Meglič so učenci predstavili delček prizadevanja šole za ohranjanje okolja.

Prizadevamo si oblikovati generacijo, ki se zaveda, da so njihova dejanja pomembna za ohranjanje narave in našega planeta kot celote. Učence zato spodbujamo k skrbi za zdravo okolje, zdravim

prehranjevalnim navadam, telesni aktivnosti in skrbi za lastno dobro počutje; obenem pa poudarjamo, kako te odločitve vplivajo na okolje. Pri učencih razvijamo kritično razmišljanje o potrošniških nava-

dah, recikliranju in energetski učinkovitosti,« je v uvodnem nagovoru med drugim povedala ravnateljica Helena Ocvirk. Po uradnem delu se je dogajanje preselilo na praznični bazar v šolsko jedilnico, kjer so bile

v ospredju stojnice z izdelki otrok. Vsak, ki je želel, je lahko kaj lepega izbral in odnesel domov, v zameno pa daroval prostovoljni prispevek za šolski sklad.

EK

Zeleni nasvet

Božični kaktus je imela že moja babica

Čas, ko se najdaljša noč spet začne krajšati, so že od nekdaj praznovali z različnimi običaji in načini. Človeku tema, noč nikoli ni bila vseč in skušali so jo čim prej pregnati. Tudi danes je tako, čeprav tem običajem danes rečemo drugače. Nekateri praznujemo božič, drugi imajo raje novo leto. A prav vsi se trudimo, da so takrat naši domovi najlepši.

Prejšnji teden smo ponovno spoznali božično zvezdo, ki je hitro postala simbol teh praznikov po celem svetu. A roko na srce, je v bistvu najmlajši simbol, ki je nas, Slovence, osvojil pred šele nekaj desetletji. Božični kaktus pa je rastlina, ki se je dobro spomnim še iz časov moje babice. Imela je prekrasnega. Pa si danes spoglejmo nekaj več o njem.

Nekaj botaničnih dejstev

Je veliko manj občutljiv od božične zvezde in zna biti zelo lep. Vendar ga je težko prepričati k cvetenju ravno v času božiča. Njegovo botanično ime je Schlumbergera truncata. Pravzaprav gre za več sorodnikov in tudi njihovih križancev. Dobro je vedeti, da izvira iz višjih nadmorskih višin Brazilije, kjer živi pri visoki zračni vlagi. Zato ne mara suhih prostorov, ki jih imamo zdaj doma. Moja babica in teta sta ga imeli v veži, ki je bila zelo svetla in predvsem neogrevana. Tam sta pa prekrasno cvetela vsako leto.

Druga stvar, ki jo moramo vedeti, je, da je ta rastlina epifit, to pomeni, da ne živi na zemlji ampak, podobno kot številne orhideje, na drevesih ali na skalah. To pa pomeni, da »ne zna plavati«, ne smemo ga zalivati preveč. Ker pa živi v vedno vlažnem zraku, se zemlja, v kateri ga imamo, tudi ne sme izsušiti. Prav tako ga ne smemo imeti v prevelikih posodah, v premočni, preveč hranilni zemlji. Raje izberemo substrat za kaktuse oziroma substratu za sobne rastline dodamo veliko peska. Prav tako pa ga ne presajamo pogosto, nekje na 4–5 let bo povsem zadoščalo.

Nakup rastline

Zelo težko je kupovati božične kaktuse, saj so v času nakupa v polnem cvetenju ali pa vsaj polni popkov. Naj povem, da ne bodite

razočarani, če jih bo po prihodu domov veliko odvrnel. V času, ko ima popke že zasnovane, namreč ne mara spreminjanja klime in premikanja. Veliko ne moremo narediti, saj je to njegova značilnost. Lahko pa izberemo rastline, ki imajo čim bolj zaprte popke. Doma ga ne postavimo v močno ogrevane prostore s suhim zrakom. Dajte ga v zelo svetel kot neogrevane sobe. Ne mara tudi pripekanja sončnih žarkov. Okna so odlična izbira. Vendar naj bodo to severna ali vzhodna okna. Zagotovo pa jim ne odgovarja južna ali zahodna lega. Prav tako ga ne postavljajte na police, pod katerimi so ogrevalna telesa oziroma v njihovo bližino.

Zelo občutljiv je na izsuševanje zemlje, posebej v času, ko že ima nastavljene popke. Občutljiv je tudi na prepah.

Kljub vsemu ga je smiselno kupiti in se njegovega cvetja veseliti tudi v naslednjih letih. Cvetenje vsako leto je skoraj zanesljivo, če ga le med letom ne utopite.

Ker cvetove nastavi šele, ko se dan ustrezno skrajša in predvsem noči ohladijo, pri nas pogosto cveti pred božičem. Pa nič za to, je tudi takrat res lep.

Nega po praznikih

Po cvetenju za 6 do 8 tednov zmanjšajte zalivanje na minimum, le toliko, da se substrat popolnoma ne izsuši. Če je možno, naj počiva pri temperaturah okoli 10 oC. Takrat namreč počiva. Pogosto po mesecu dni ponovno nastavi cvetove. Moj jih že. Nekje okoli 15–20 oC pa so še dopustne temperature. Če živite v toplejših prostorih, bo njegovo življenje krajše.

Nekateri predlagajo, da mu potrgamo tudi zadnje členke, da potem na enem požene več novih, postane bolj košat. Sama tega ne počnem, razen ob razmnoževanju.

Foto: MP

Potaknjence delamo nekje v februarju, lahko pa tudi kasneje.

nju. Ker mi je uspelo dobiti tistega starega, takega, kot ga je imela moja babica, si namreč vsako leto, za »vsak slučaj«, naredim potaknjence. Lahko pa poskusite. Jaz se vsako leto odločam za to, pa mi ne uspe. Sicer pa je tudi odpadanje zadnjih členkov pogosto po cvetenju. Zato se ne ustrašite, če se to zgodi. Če pa gre res za množičen pojav, ste ga verjetno preveč zalili.

Poleti ga imejte na prostem, vendar kljub temu da ga imenujemo kaktus, ne mara močnega direktnega sonca. Nenadno vijoličasto, rdečkasto obarvanje členkov pomeni preveč sonca. Najbolje raste na svetlem, vendar ne na direktnem soncu. Poleti ga zalivajte takrat, ko se zemlja popolnoma

izsuši. Vsakih 14 dni ga zalijte tudi z gnojilom. Jaz ga zalivam kar z istimi gnojili kakor balkonsko cvetje. Takoj ko opazite prve cvetne popke, se zemlja ne sme več izsušiti, preveč zalivanja pa seveda povzroči gnitje. Letos ga na prostu sploh nisem postavila, saj je bilo preveč dežja. Prav tako ga takoj postavite na stalno, zimsko mesto. Kot je že napisano, božičnemu kaktusu začnejo odpadati popki, če ga kasneje prestavljamo.

Za nastavek novih cvetov ravno tako kot božična zvezda potrebuje vsaj 14 ur popolne teme, posebej nove sorte so bolj občutljive, zatemnjevati pa začnemo v začetku oktobra. Za razliko od zvezd pa morajo biti na hladnem, pri okoli 15 oC bodo najlepše uspevali. Sama ga ne zatemnjujem, pa cveti nekje okoli sredine decembra. Vedno pa še enkrat spomladi.

Z lahkoto ga razmnožujemo

Za potaknjence jemljemo posamezne segmente rastline: najboljše so v obliki črke Y. Najbolje je, da vzamemo samo tri členke, segmente. Seveda pa lahko tudi več. Ko jih odtrgate, jih pustite nekaj ur, da se rane zasušijo. Lahko jih pomočite v pepel, ni pa nujno, če ga nimate. Nato posadite spodnji del Y-členkov do polovice v zemljo in zelo zmerno zalivajte. Sama dam v malo večji lonček (do 10 cm premera) tri do štiri take potaknjence, da je rastlina, ko začne rasti, takoj velika in lepa.

Dognojevati pa začnite takrat, ko nove rastline začnejo rasti. A ni nujno.

Že v naslednjem letu bodo cveteli, in če boste res zmerni z zalivanjem, gnojenjem in nego, bodo vaše praznike krasili še veliko let.

Miša Pušnjak

Domača lekarna

Lucerna zdravi številne zdravstvene tegobe

Foto: Pixabay

Marsikje lahko preberemo, kako je uživanje kalčkov zdravo, saj zagotavljajo odličan vir vitaminov in mineralov, a kljub vsemu je zelo malo znano o njih. Tokrat vam predstavljamo alfalfa ali lucerno.

Kaj sploh je alfalfa? Alfalfa, lucerna ali strokovno Medicago sativa je cvetoča trajnica, ki je bolj znana kot krmna rastlina. Gre za rastlino, ki na videz zelo spominja na deteljo, ima drobne rdeče cvetove, ki so včasih obarvani skoraj vijoličasto. Kot omenjeno, je razširjena predvsem v poljedelstvu, a je zaradi številnih zdravilnih lastnosti znana tudi v zdravilstvu in pri presnojedcih.

Ali raste pri nas

Da, lucerno lahko sejemo tudi pri nas. Kot rastlina ni zahtevna, zato jo na vrtu lahko sejemo vse od spomladi pa do poznega poletja. Lucerno lahko uporabljamo za rezanje, kjer strižemo dolga stebela ali le nekaj centimetrov dolge poganjke. Iz listov lahko pripravljamo tudi poparke. Medtem ko semena zgolj kalimo in jih kot kalčke uživamo v solatah, sendvičih in smutijih.

Pomoč zdravju

Dokazano je, da uživanje listov lucerne v telesu znižuje koncentracijo slabega holesterola. Tako se posledično zmanjšuje tveganje za številne srčno-žilne bolezni, med katerimi sta najpogostejša infarkt in kap. Listi nase vežejo tudi karcinogene, ki so v debelem črevesju, s čimer jih hitreje izločimo. Alfalfa mnogi poznajo tudi kot prehransko dopolnilo, ki ga uporabljajo za zdravljenje sečnih obolenj, pri želodčnih razjedah, zdravljenju težav s prostato, zoper zobno gnilobo in pri odpravljanju vodenice. Dokazano znižuje visok krvni tlak, priporočajo pa jo tudi doječim materam, saj zvišuje kakovost mleka in zdravi zlatenico. Kalčki ali prehransko dopolnilo so odlični dodatek prehrani, proti artritisu, za celjenje ran, pri revmi; uživanje naj bi pomagalo tudi odvisnikom pri odvajanju od alkohola in drog.

Okrepite imunski sistem

Lucerna je primerna za otroke, saj je polna vitaminov, obenem pa bo zagotavljala zdravo rast in razvoj. Koristila naj bi tudi pri spopadanju z odvečnimi kilogrami, zato jo je še kako dobro vključiti v diete. Uživate lahko tudi semena, ki so bogat vir beljakovin, kalcija in drugih mineralov ter vitaminov (A, B, C, D, E in K). Mlade liste so v kitajski medicini uporabljali za zdravljenje obolenj prebavnega trakta in ledvic, sklepov, kosti, kože in sečil. V Indiji z njo zdravijo težave s prebavo. Listi so močan antioksidant, ki uničuje proste radikale, upočasnijo znake staranja in preprečujejo poškodbe DNK.

Koristno tudi za lase

Nekateri strokovnjaki svetujejo kalčke lucerne za nadzorovanje plešavosti. Skupaj s korenčkovim sokom naj bi pomagali pri rasti novih las. Tudi sicer so izjemno zdravi za naše lase in lasišče, saj zmanjšujejo pojav prhljaja in lupljenja skalpa. Lucerna naj bi bila, sodeč po nekaterih ameriških raziskavah, primerna tudi za preprečevanje ledvičnih kamnov.

M. Kopriva

Lucernin čaj, med in sok

Lucernin čaj navadno pripravimo kot poparek: žličko mladih, posušenih listov poparimo s skodelico vrele vode, pustimo stati deset minut in precedimo. Pijemo dve do tri skodelice čaja na dan. Lucernin med imenujemo pripravek, do katerega pridemo tako, da 250 gramov posušenih, mladih listov lucerne kuhamo eno uro v enem litru vode, nato odstavimo, ohladimo, precedimo in dodamo dva kilograma cvetličnega medu. Za krepitev organizma in preventivo pred prehladi jemljemo dve do tri velike žlice medu trikrat na dan, najbolje po jedi. Pubertetnikom koristi, če dnevno spijejo 40 do 70 gramov soka, iztisnjene iz mladih, svežih listov lucerne. Ta sok naj si privoščijo tudi revmatiki.

Foto: MP

Cvetovi božičnega kaktusa so prava mojstrovina narave

Slovenija, Ormož • Carthago – najboljši velik tuji investitor

Inovativni in družbeno odgovorni

Agencija Spirit Slovenija skupaj z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport že vse od leta 2006 podeljuje nagrade najuspešnejšim tujim podjetjem, ki širijo svoje poslovanje in število zaposlenih v Sloveniji.

Foto: STA

Nagrado za najboljšega tujega investitorja v Sloveniji v kategoriji velikega podjetja sta v imenu Carthaga iz rok Roka Capla, v. d. direktorja Spirit Slovenija, in Tanje Fajon, podpredsednice vlade, prevzela direktorja Sandra Županec in Stefan Weiss.

Letošnje nagrade za izjemne rezultate, ki so jih tuja podjetja ustvarila v preteklem letu, in za njihov prispevek k razvoju slovenskega gospodarstva, so nedavno podelili na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču. Nagrada FDI Award Slovenia 2023 je v kategoriji veliko podjetje pripadla Carthagu, ki v dveh obratih, v Odrancih in Ormožu, zaposluje 895 delavcev. Kot so zapisali v obrazložitvi, gre za izjemno inovativno proizvodno podjetje, ki zlasti za SV Slovenijo pomeni dragoceno pridobitev. Poleg tega je trajnostno naravnano in družbeno odgovorno, saj v Carthagu dajejo poudarek na ekipnem

delovanju, skupinskim dogodkom za zaposlene in solidarnostnim akcijam, s katerimi se povezujejo z lokalnim okoljem.

V imenu podjetja in zaposlenih sta nagrado prevzela prva človeka v proizvodnji avtomodov Sandra Županec in Stefan Weiß, ponosna, da je podjetje prepoznano v množici uspešnih, ki delujejo v Sloveniji. Nemški Carthago je obrat v Odrancih ustanovil leta 2008. Ustvarili so 228 milijonov evrov prihodkov in 10,2 milijona evrov dobička, v letošnjem aprilu pa se je Odrancem pridružil še visokotehnološki obrat v Ormožu, katerega gradnja je stala več kot 50 milijonov evrov.

Za svoja počitniška vozila so prejeli številne nagrade, med drugim so bila že štirikrat razglašena za »evropski avtomod leta«, tudi letos.

Prvo mesto v kategoriji malih in srednjih podjetij je pripadlo italijanskemu špediterskemu podjetju Boxline, ki ima slovenski sedež v Sežani, v kategoriji zeleno, ustvarjalno, pametno begunjskemu Elanu, članu skupine KJK Sports iz Luksemburga, v kategoriji pomembnega vpliva na slovensko gospodarstvo pa Sparu Slovenije, ki spada v mednarodno skupino Spar s sedežem na Nizozemskem.

SD

Lenart • Knjiga o organizaciji Orel v Slovenskih goricah

Za dobrobit Slovenstva stopili skupaj

V osrednjih Slovenskih goricah je bila športna dejavnost zelo razgibana že v začetku prejšnjega stoletja; starejšim in liberalnejšim Sokolom so se namreč kmalu pridružili katoliški Orli.

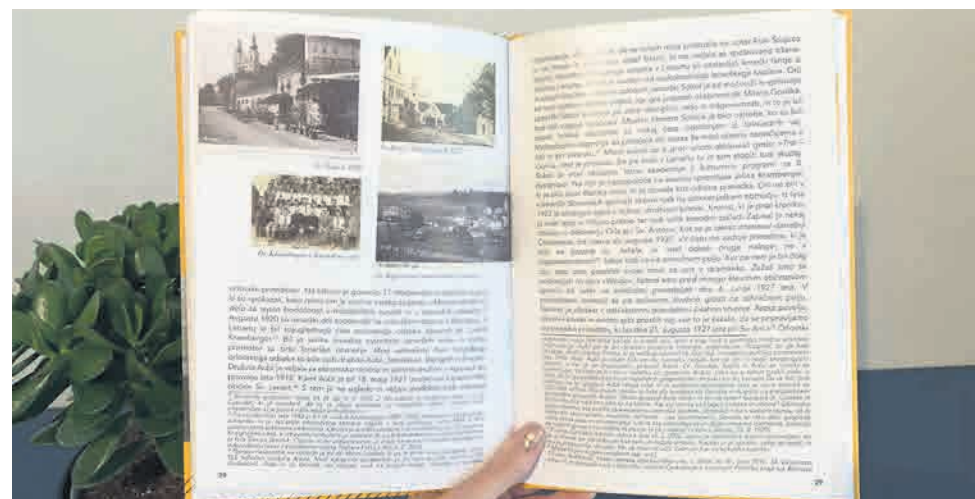

Foto: FB

Izšla je knjiga o Orlovske organizaciji v Slovenskih goricah, ki je bila antipod Sokolom.

Prav slednji so osrednja tema knjige zgodovinarja Marjana Toša z naslovom Orlovska organizacija v Slovenskih goricah, ki so jo nedavno predstavili v lenarški knjižnici. »Po vzoru sokolske organizacije, ki je od leta 1863 skrbela za slovensko narodobuditeljsko delo na področju telesne vzgoje, je v začetku 20. stoletja nastala katoliška telesnovzgojna organizacija Orel. Ta je od leta 1906 z izjemno rastjo ob podpori celotnega katoliškega tabora in na osnovi že razdelanega sokolskega sistema do prve svetovne vojne številčno skorajda ujela svojega sokolskega nasprotnika. Orel je postal jedro katoliške mladinske orga-

nizacije, s tem pa je izpolnjeval svoj temeljni namen, da telesno in duhovno vzgaja mlade v dobre prihodnje katoliške delavce ter zajeti vdor liberalizma na podeželje in ustvari protiutež liberalnemu Sokolu. Med društvoma je vladalo rivalstvo, med člani pa je zaradi svetovnonazorskih razlik prihajalo tudi do gostilniških sporov. A kadar je šlo za skupne slovenske interese, so znali oboji stopiti skupaj. Zanimivo je, da so dokaj složno odigrali pomembno vlogo pri nastajanju nove jugoslovanske države, Kraljevine SHS, in v bojih na Koroškem,« je povedal avtor. Po ukinitvi Orla leta 1929, oblasti so jih leta 1929 prepovedale, se člani, razen zelo

redkih izjem, niso vključevali v sokolska, temveč v prosvetna društva in nato v Zvezo fantovskih odsekov (ZFO).

Med pobudniki za nastanek publikacije, ki jo je izdala založba Kreativna Pika, spremno besedo zanjo pa napisal Oto Luthar, direktor Znanstveno raziskovalnega centra pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, je bil Jožef Kramberger, direktor lenarškega zdravstvenega doma. Njegov stari oče Ludvik Kramberger, ugledni lenarški zdravnik, panslavist in humanist, je bil namreč voditelj lenarških Orlov in vodja orlovskega okrožja v Lenartu.

SD

Pisma bralcev

Sledenje trenutnim modnim muham uničuje našo identiteto

Kar pogosto lahko zasledimo, da smo kot majhen narod ogroženi od drugih kultur, ki preplavljajo svet. Najlažje je jamrati, da smo ogroženi od drugih, sami pa pravzaprav največ prispevamo k izgubljanju svoje identitete, k izgubljanju identitete naših krajev in krajin.

Tudi gradnja domov sledi trenutnim modnim trendom in namesto usklajenega prostora kot celote nastaja prostor, ki je kot sračje gnezdo, v katerega je sraka navlekla čim bolj bleščavo vsebino, ki se je trenutno znašla nekje v sosesčini. Marsikje v Sloveniji so še kar dobro obdržali identiteto svojega kraja, svojega prostora, na našem koncu Slovenije pa se že kar nekaj časa pretirano sledi trenutnim modnim trendom in sedaj je naš prostor mešanica preteklih modnih trendov. Pred časom je bilo moderno graditi veliko nadstropno hišo ali njeno različico nadstropne hiše z dodano verando z ravno streho. Nekaj časa so bile moderne verande s poševno steno ob stopnišču. Pravo nasprotje visokim hišam je bil trend gradnje nizkih hiš v atrijski izvedbi črke L. Včasih predhodno opisani stavbi, ki sta postali sosedi, delujeta kot velikani, ki je zasenčil palčka. Namesto nekoč ozkih napuščev se je gradilo široke (izkazalo se je, da potem veter lažje poškoduje streho), kletne prostore pa se je vse bolj v precejšnji meri gradilo nad zemeljski nivo, s čimer so stavbe vse bolj izstopale iz okoliškega terena. V nekem obdobju so nastajale hiše s stolpiči ali vsaj s polkrožno izzidano jedilnico in z ustrezno razgibano strehico nad to izzidavo. Danes so v modi hiše z ravno ali enokapno streho, ki s svojo škaltlasto izvedbo pogosto dajejo videz brezdušnega skladiščnega objekta.

Identiteta naših krajev se spreminja, pravzaprav izginja. Vasi niso več ubrana podeželska celota, temveč je urbanizirano podeželje množica medsebojno neuskkljenih stavb, ki so bile v nekem trenutku čim bolj moderne.

Ohranjati identiteto nekega območja ne pomeni, da je treba graditi povsem enake hiše. Ne pomeni, da se ne sme izboljševati bivalnega okolja. Ni treba graditi enako ozkih stavb, z majhnimi okni, kot so jih gradili nekoč. Z upoštevanjem osnovnih značilnosti, kot so podolgovat tloris stavbe, pokončno predeljena okna, streha z ožjim napuščem, je moč doseči usklajeno podobo gradenj. Preveliki napušči so marsikje pripomogli, da je veter lažje poškodoval streho.

Strešno kritino z velikimi kosi pločvine veter lažje odpre, potem ko jo enkrat načne, kot pa če veter zgolj premakne kak posamezni manjši strešnik. Kot izogibanje strešnim nevšečnostim v spreminjajočih se podnebni razmerah (poškodovane strehe pa so velikokrat posledica neprimernih izvedb) ali pa zato, ker so nekaterim pač všeč ravne strehe, so sedaj v modi ravne strehe, za katere pa lahko preberemo, da niso primerne za podnebje, kjer se hkrati pojavljajo večje količine padavin. Glede na vse pogostejše ekstremne vremenske razmere pa bi pri poševnih strehah (za našo arhitekturno regijo naj bi bile značilne simetrične dvokapnice) bilo smiselno pod streho izvesti armirano betonsko ploščo, kakor to izvajajo v vetrovnih obmorskih krajih.

Dvorišča ob stanovanjskih stavbah so se spremenila. Pred časom je skoraj na vsakem dvorišču rasla češnja, kakšna sorta slive, jablane ali hruške, pa seveda je bil obvezno zelenjavni vrt in tudi kakšna gredica rož. Na današnjih sodobnih dvoriščih ni dreves (da ne bo odpadlega listja), temveč je veliko asfaltiranih in/ali tlakovanih in/ali s kamenjem posutih površin, ki se pregrevajo v sončni pripeki. Namesto

Foto: DH

z živo mejo ali z žično mrežo z zelenjem se parcele ograjuje s polnimi pločvinastimi ograjami ali z nasutjem neavtohtonega kamenja v žično ogrodje, ki se še dodatno pregreva v sončni pripeki. Namesto raznovrstne trate, kjer bi lahko nabral regrat kot domačo solato, se tudi s pesticidi skrbi za enovrstno trato, ki nikoli ne zacveti in ne more privabiti pisanih metuljev in drugih opravevalcev. Na dvorišču brez dreves, brez grmovnic, brez žive meje, ni prostora za ptice, da bi lahko slišali njihovo petje. Zakaj se potem ljudje selijo na vas, če pa ne želijo videti metuljev, ptic in vsega drugega? Zakaj se iz podeželja ustvarja brezdušno, sterilno okolje, kjer ni prostora za naravno senco, ki bi pripomogla k prijetnejši mikroklimi? Pregret prostor s pomanjkanjem naravne sence zahteva vedno večjo uporabo klimatskih naprav in posledično vedno večjo porabo električne energije.

Ja, najlažje je jamrati, da smo ogroženi od drugih, od večjih, sami pa pravzaprav največ prispevamo k izgubljanju svoje identitete, k izgubljanju identitete naših krajev in krajin.

Danica Hren, Hajdina

Ptuj • Zaključek bralne značke za odrasle 2023

Prebrali so več kot 800 knjig

Bralna značka za odrasle (BZO) je bila prvič izvedena v šolskem letu 2000/2001, od takrat naprej se je razvijala ter jo po vzoru ptujske knjižnice izvajajo v skoraj vseh splošnih knjižnicah Slovenije. Projekt si je zamislila, pripravljala in vodila Liljana Klemenčič ter ga predala sodelavcem iz Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, za kar so se ji še posebej zahvalili tudi na zaključku letošnje BZO. Njen vodja je oktobra letos postal Gregor Korošec.

Letošnjo sezono bralne značke so začeli na aprilskem literarnem večeru z gledališko in filmsko igralko, Ptujčanko po rodu, Zvezdano Mlakar, zaključili pa konec novembra v Mestnem kinu Ptuj s predajo darilc za uspešno opravljeno bralno značko in ogledom zdaj že kulturnega filma Rdeče klasje, posnetega po romanu Ivana Potrča Na kmetih, za katerega je leta 1955 prejel Prešernovo nagrado. Premierno so

ga uprizorili leta 1970 v Mariboru. Na puljskem festivalu je film prejel veliko zlato areno kot najboljši film. Snemali so ga tudi na Ptuj in v okolici, v njem pa so sodelovali tudi nekateri ptujski amaterski igralci. Rade Šerbedžija se kot glavni igralec v filmu, ob Majdi Potokar in Majdi Grbac, še vedno zelo rad spominja snemanja na Ptuj in v Kekčevem mlinu. Z družino Kekec je ohranil stike še do danes. „Ta film smo

za zaključek BZO 2023 v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj izbrali zato, ker letos obeležujemo 110. obletnico rojstva rojaka in pisatelja Ivana Potrča in 30. obletnico od njegovega poimenovanja po njem. Ob letošnji bralni tematiki smo k sodelovanju povabili Mestni kino Ptuj, za kar se zahvaljujemo vodji Nini Milošič,“ je na zaključnem dogodku povedala direktorica Knjižnice Ivana Potrča Ptuj Milena Doberšek.

Foto: Črtomir Goznik

Gregor Korošec, novi vodja bralne značke za odrasle v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj. Na zaključku sezone 2023 so se posebej zahvalili Liljani Klemenčič, ki si je projekt bralne značke za odrasle zamislila, pripravljala in vodila od leta 2000/2001 do letos, ko se je upokojila.

»Še vedno so dame v veliki prednosti pred gospodi«

V letu 2023 so bralci tako raziskovali resničnost, v kateri je pisana beseda upodobljena na filmskem platnu, in imeli možnost vtise deliti tudi na filmskih čitalnicah v Mestnem kinu Ptuj.

Film Rdeče klasje je bil naravnano izrazito družbeno kritično, zanimal ga je obstoj posameznika. Tudi zato je bil idealen izbor za upodobitev Potrčeve ubeseditve resničnosti malega človeka. Zaradi prikazovanja nelepšanih podob stvarnosti povojnega nasilja, mučenja in izsiljevanja je razburil veliko ljudi, zlasti pa še politikov, kar pa ni ustavilo občinstva, ki si ga je

želelo ogledati. V Mariboru si ga je ogledalo 20.000 gledalcev, več kot 45.000 v Ljubljani. V celoti je imel film veliko gledanost.

„Zloženke je oddalo 100 značkarjev, zvestih bralcev. Vsi skupaj so prebrali več kot 800 knjig. Še vedno pa so dame v veliki prednosti pred gospodi. Poleg predlaganega seznama branja so tudi letos veljala druga dela navedenih avtorjev, po katerih so bili posneti filmi oz. priložene vstopnice za kino. Prebrati je bilo treba sedem knjig in bralne zloženke vrniti do 22. novembra. Z odzivom bralcev, ki so se odločili sodelovati, smo zadovoljni, saj je število oddanih zloženek primerljivo s prejšnjimi leti in priča o zvestobi kroga bralcev, ki ga ohranjamo. Najbolj pa so letošnje značkarje navdušili: Cvetje

v jeseni, ena najbolj znanih slovenskih ljubezenskih zgodb, Ne joči, Peter, filmska klasika, ki skoraj po šestih desetletjih ni nič manj duhovita, in prekmurska ljubezenska zgodba Petelinji zajtrk,“ je povedal Gregor Korošec. Zahvalil se je vsem, ki so se tudi letos potrudili z bralnim potovanjem oz. oživitvijo knjige na svoj način. To je bilo tudi letos moč razbrati iz obilja knjižnih misli, ki so jih nagovorile in so jih zapisale v bralne zloženke. Najbolj pa so jih nagovorile misli o ljubezni do življenja, o koreninah, ki nas povezujejo z rodno zemljo in naravo, o miru in boju med dobrim ter zlim, misli o dobroti in preprostih stvareh, ki zapolnjujejo življenje z radostjo, misli o odpuščanju in pomembnosti družine itd.

MG

Foto: Črtomir Goznik

Zloženke je letos oddalo 100 „značkarjev“, ki so prebrali več kot 800 knjig. Na zaključku pa so si v Mestnem kinu ogledali zdaj že kulturni film Rdeče klasje.

Ptuj • 27. dobrodelni koncert Karitas

Ko pomagamo, delimo tudi svoje talente

V tednu Karitas, ki je letos potekal od 27. novembra do 3. decembra pod geslom Upanje za vse, je bil v minoritski cerkvi sv. Petra in Pavla izveden že 27. dobrodelni koncert Karitas ptujske in završke dekanije.

Foto: Črtomir Goznik

Z letošnjega dobrodelnega koncerta Karitas v minoritski cerkvi sv. Petra in Pavla. Na fotografiji cerkveni mešani pevski zbor sv. Vida iz Vidma pri Ptuj.

Tudi z izkupičkom letošnjega koncerta bodo pomagali ljudem v stiski, ki jih je vedno več. Nekaj sto družin je odvisnih od pomoči Karitasa, ki lajša njihove vsakdanje tegobe. Plemenita misel in dejanje, da je darovati nekaj najlepšega, nekaj, kar bogati, je povezala vse, ki sta jih ta večer navdihnila glasba in pesem. Prislunili pa so lahko tudi verzom iz knjige Ko se pretaka srčna kri izpod peresa p. Tarzicija Kolenka, dolgoletnega duhovnega voditelja Župnijske karitas in predanega karitativnega delavca. Njegove pesmi, ki plemenitijo, lajšajo osamljenost in trpljenje, so upanje za vse. Občuteno jih je med glasbenimi nastopi brala voditeljica

koncerta Zdenka Golub.

Na koncertu Upanje za vse so nastopili: ZGŠ v samostanu sv. Petra in Pavla Ptuj (Luka Gojkošek, orgle, Peter Gojkošek, bas bariton, Ana Aubel, oboa, Gea Palir, harfa), Tomica Banfič, Jakob Feguš in Valentin Zapanič, Maja Novak, kvartet Bellissimo v katerem poje miss Slovenije Alida Tomanič, Nataša Trobentar Majcen, Sergej Ruprecht, ansambel Upanje, komorni zbor Kor Markovci, cerkveni mešani pevski zbor sv. Vida, ženska vokalna skupina KD Leskovec in instrumentalna skupina Potepuhi.

Upanje so prinesli vsi, ki so prišli na letošnji dobrodelni koncert in oddali prostovoljni dar,

vsí nastopajoči, sodelavke in sodelavci Župnijskih karitas, skratka vsi, ki čutijo z ljudmi v stiski. „Ko se odzivamo klicu človeka, še posebej tistega, ki je v stiski, s tem tudi delimo talente, ki smo jih prejeli. Velikokrat ponavljamo, da upanje umre zadnje. Kolikim ljudem je bila in je še vedno upanje Župnijska karitas. Zraven vere in upanja pa je ljubezen, ko brez predsodkov in pomislekov pomagamo drug drugemu in se za nekoga, ki ga niti ne poznamo, tudi razdajamo,“ je v besedi zahvale vsem, ki pomagajo ljudem v stiski, povedal predsednik Nadžupnijske karitas Maribor Branko Maček.

MG

SENIOR ODDIH v Termah Dobrna

5 x polpenzion + BREZPLAČEN PREVOZ
že od 325 € na osebo

Paket vključuje: polpenzion, bivanje v hotelih 4*, neomejeno kopanje v termalnih bazenih, 1 x bioptron svetlobno terapijo ali termo/crio oblogo, 1 x parafinsko oblogo za roke, brezplačen prevoz od doma do Term Dobrna in nazaj...

IZREDNI 5-DNEVNI
TERMIN S PREVOZOM:

02. 01. – 07. 01. 2024
HOTEL VITA, VILA HIGIEA

325 € - 285 €
PRIHRANITE 40 €

*Ponudba velja za bivanje od 10. 12. 2023 – 29. 12. 2023 in od 02. 01. 2024 – 01. 03. 2024 za rezervacije na telefonski številki 080 22 10 ali e-naslovu info@terme-dobrna.si.

MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA Z MERCATOR PIKA KARTICO.

— SINCE 1403 —
TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE

BREZPLAČNA ŠTEVILKA:
080 22 10
info@terme-dobrna.si
www.terme-dobrna.si

Piše: **Dani Zorko** • Po poti Majev

Letoviški utrip

Cancun je mesto, ki je kot narejeno po meri Američanov, ki seveda hodijo sem na dopuste v podobnem številu, kot hodimo Slovenci na Hrvaško. Ker Cancun leži ob obali, ni težko ugotoviti, da je največja koncentracija dopustnikov čez dan tam, zvečer pa napolnijo restavracije v mestu.

Večkilometrski peščena plaža je obdana s hoteli, zato se imenuje Zona Hotelera, hotelska cona. Lokalce sem povprašal po prevozu in svetovali so mi avtobus številka 1 izpred neke trafike, kar sem tudi izkoristil. Takoj sem opazil, da se

z javnim prevozom vozijo bolj domačini, tujci pa povečini jemljejo taksije. Po slabe pol ure vožnje se je okolje zares spremenilo, in sicer v smeri čistoče, urejenosti in večjih dimenzij. Sestopil sem na mestu, kot večina ostalih, ter jim sledil.

Glavna ulica je nenadoma postala zelo glasna, iz klubov se je že sredi dneva slišala glasna glasba, ljudje pa so že vabili na zabavo.

Stežka sem se prebil skozi ta kraval in med hoteli zavil v smer, kjer bi lahko bilo morje. Na vsem

Foto: Dani Zorko

Območje hotelov, ki imajo vsi dostop do plaže.

lepem sem prispel do bele peščene plaže, ki je bila polna turistov in vsega, kar spada zraven. Pogled je bil krasen, vreme pa je sovpadalo s celotno podobo. Čeprav nisem ljubitelj plaž, sem si vzel kar nekaj časa in malo posedel v tem vzdušju, pri čemer mi je najprej padlo na pamet, da vsi moji domači v tem trenutku pohajkujejo naokrog z bundami in kapami. Bari, glasba, čisto morje ... in horde tujcev v jogurtovi preobleki, z mano vred.

Za to potovanje sem si zadal cilj, da ne bom pil alkohola, da si malo prečistim organizem in ugotovim, kakšno bo počutje. Zato sem si pri-

voščil osvežilni sok, ne pa piva, ki bi bilo zdaj res na mestu. Nisem hotel že prve dni pasti na izpitu, ki sem si ga sam zadal ...

Malo sem šel firbcat po lokalnih in trgovinah glede cen, ki so bile kar navite. Zato sem se umaknil malo bolj na stran, da sem se izognil vsem gnjavatorjem, ki so me hotel zvleči v ta ali oni bar. V daljavi sem zagledal neko stojnico, iz katere se je vil prijeten dim, ki je obetal kakšno domačo specialiteto. Ko sem že naredil nekaj korakov proti njej, se od nekod pojavi nek tip in mi začne ponujati droge. Kaj potrebuješ, koliko potrebuješ, čez dan je boljše cena ... Bolj sem mu hotel dopovedati, da po teh zakotnih ulicah ne iščem te vrste priboljškov, bolj je lik rinil vame, da sem se ga komaj rešil. In tudi kadeča se stojnica je šla po zlu.

Letovišča in drendaja sem imel kar dovolj, zato sem se znova odpravil proti središču mesta, kjer sem sestopil malo prej, da sem se lepo sprehodil proti domu. Vmes sem skočil še v trgovino, da sem si doma pripravil nekaj za pod zob. Na razpolago smo namreč imeli kuhinjo in velik vrt, kjer smo se zvečer samotni popotniki družili in spoznavali. Tako kot vedno sem tudi tukaj že prve dni spoznal nekaj posebnih, večnih popotnikov in iskalcev samega sebe. To so vsi po vrsti krasni in inteligentni ljudje, ki imajo samo to hibo, da se nikjer ne morejo umiriti. Izvedel sem veliko informacij, ki so mi koristile v naslednjih tednih, predvsem pa sem tik pred zdajci sprejel odločitev, kam se bom podal naslednji dan. Najboljši del potovanja je namreč prav ta svoboda pri odločanju.

Foto: Dani Zorko

Prvi vtis načeloma sploh ni bil slab.

		BABICA	BLIŽNJE-VZHOĐNA DRŽAVA	SLADEK IN AROMATičEN TROPSKI SADEŽ	MAROGASTA, LISASTA KRAVA	ŠUMEVEC IN VOKAL	MEHKO USNJE IZ KOŽ DIVJADI	CEROV GOZD	DRUGI JAZ			
		MANJŠI IZDELEK IZ SLADKORJA IN DODATKOV										
		NAŠ PUBLICIST IN UREDNIK (1913-1985)										
		RAČUNSKA TABLICA IZ ANTIČNIH ČASOV					VELIK IN VITEK PES NERODEN, NEUGLAJEN ČLOVEK				ŠČUREK	PORTUGALSKO OTOČJE V SREDNEM ATLANTIKU
		RANOCELNIK						JAHANJE, JEZDENJE				
		PEVKA DEŽMAN				ČLAN AKADEMJE OPEROZOV 14. GRŠKA ČRKA						
GLAVNO MESTO RUSIJE								ODMEV				
RAZSTRELJEVALEC								ZADNJI, SVARILNI POZIV				
	AMERIŠKI IGRALEC COSTNER	AGAVI PODOBNA TROPSKA RASTLINA	SOMALSKA MANKENKA ZIVAHEN IRSKI PLES		DELAVEC V KOVINSKI INDUSTRIJI NAŠ PISATELJ (VITAN)							
	POMEMBNA KALJEVA SOL, KAJNIT				PEVKA ZNIDARIČ DENARNA VREDNOST IZDELKA			ZELO PISANA PAPIGA				
	ELITISTKA					NAŠ PESNIK IN PISATELJ (ANDREJ) MODNI DODATEK						
	REŽISER (VINCI)? ANZLOVAR					PISATELJICA PEROCI AMERIŠKA IGRALKA GARDNER		ZIVOJIN IGNAJEC				
	ZAPOREDNI ČRKI			SOSED IRAKA NJIJA, NA KATERI JE RASLA RŽ		VRH J. OD LJUBLJANE OGRAJEN PROSTOR ZA ŽIVALI		GLAS PRI RIGANJU				
	PODGLEZENJ					CEPIVO PRISTANIŠKI TOVORNI COLN						
AVTOR: TOMAŽ KRALJ	OSTRI DEL CEPINA	DLAKA KONJSKE GRIVE DRŽAVA V J.V. AZIJI			PTIČ ČEBELAR AMERIŠKI IGRALEC DOUGLAS							
SAD OLJKE					OBŽALOVANJE PEŠČENA MORSKA OBALA							
IZDELEK IZ ZRNJA, KI SE STOPA IN LUŠČI												
PRIPADNICA SEKTE												
DRUŽINA ŽUŽELK KOŽEKRIČEV												

Če niste zaposleni, boste v letu 2020 razmišljali o ustanovitvi lastnega podjetja, delu od doma s pomočjo interneta ali pa boste sprejeli ponudbo, ki na prvi pogled ne bo preveč perspektivna. Temeljito boste razmislili in sprejeli odločitev, ki vas bo osrečila. Če ste zaposleni, pa boste ob redni službi opravljali tudi honorarna dela, da bi lažje poravnali življenjske stroške.

Foto: Dani Zorko

Vreme je sovpadalo z letoviškim okoljem.

Štajerski **TEDNIK**

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
 Direktor: **Drago Slameršak**
 Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**
 Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**
 Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dreu, Estera Korošec**
 Fotoreporter: **Črtomir Goznik**
 Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**
 Tehnična redakcija in grafično oblikovanje: **Slavko Ribarič, Daniel Rižner**
 Naročniška razmerja: **Majda Šegula (02) 749-34-16**
 Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.
 E-mail uredništva: **tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si**
 Oglasno trženje: **Marjana Pihler (02) 749-34-10**
 Sprejem oglasov po e-mailu: **nabiralnik@radio-tednik.si**

Marketing: **Bojana Čeh (02) 749-34-14, Marjana Gobec Dokl (02) 749-34-20, Patricija Majcen (02) 749-34-30, Megamarketing, d.o.o. (Ela Huzjan: (02) 749 34 27)**

Internet: **www.tednik.si, www.radio-ptuj.si**

Naslov: **Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak torek in petek.**

Cena izdava v torek je 1,90 EUR, cena izdava v petek z revijo Stop je 2,20 EUR. Celoletna naročnina: 205,88 EUR, za tujino v torek 182,45 EUR, v petek 212,94 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.

Tisk: **Salomon, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izdava in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).**

Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali križank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko.

Več informacij o gostinski verigi Mediabar na **www.mediabar.si**.

AKCESOAR - modni dodatek, **KAJNIT** - rudnina kalijev klorid in magnezijev sulfat z vodo, **MAONA** - velik ploščat čoln za prevoz tovora v pristanišču

SKRINJA DOMAČIH VIŽ – PETOVIA KVINTET

Turneja po Nemčiji in nova pesem

Člani ptujskega narodno-zabavnega ansambla Petovia so se pred dnevi vrnili z zelo uspešne turneje po Nemčiji, iz Münchna, kjer so zastopali svojo domovino Slovenijo in ponosno igrali našo edinstveno narodno-zabavno glasbo. So eden od slovenskih narodno-zabavnih ansambljev, ki vse pogosteje nastopajo na tujem, kjer imajo prav tako zvesto publiko kot v domačem okolju. Svoje termine že pridno polnijo tudi za leto 2024.

„Ustvarili smo lepo knjigo vtisov in spominov. Ogleдали smo si tudi kulturne in druge znamenitosti tega velikega bavarskega mesta. Uživali smo v njihovi kulinariki, raznovrstnih prestah in pivih, ki so njihov velik ponos in jih tako rekoč ponujajo na vsakem vogalu mesta, v njihovih znamenitih pivnicah. Zaigrali smo tudi slovenskemu društvu

KUD Lipa München, ki so nas izjemno tople sprejeli, z nasmejanimi obrazi in skupaj z nami ustvarili nepozabno zabavo, ki se je bomo vsi skupaj še dolgo in s ponosom spominjali. Zadnji dan turneje smo se odpravili v kraj Bad Tölz, kjer smo snemali zelo popularno in priljubljeno oddajo Folx Stadl, kjer smo nastopili skupaj z najboljšimi in najbolj prepoznavnimi tujimi glasbeniki. Predstavili smo se s tremi skladbami in kratkim intervjujem, na kar smo tudi zelo ponosni,“ je po vrnitvi iz Nemčije v imenu ansambla Petovia povedal Kristijan Markež.

Že pred nemško turnejo so začeli priprave na snemanje nove pesmi. Katero zelo popularno pesem so preoblekli v narodno-zabavno izvedbo, je ta trenutek še skrivnost. Posneli so jo že, pospremili pa jo bodo tudi

Ansambel Petovia vse prepoznavnejši tudi na nemško govorečem območju. Fotografija je iz oddaje Folx Stadl, kjer so nastopili v družbi znanih glasbenikov. Foto: zasebni arhiv

z dvema videospotoma, v slovenski in nemški izvedbi, saj bo pesem dvojezična. Kot vse kaže, bodo njihovi nastopi na nemško govorečem območju v prihodnje še pogostejši.

Tudi na festivalih narodno-zabavne glasbe, na katerih so osvojili že številne nagrade, še niso rekli zadnje besede. Glede festivalov imajo še nekaj velikih želja. Če jim bo le čas

dopuščal glede na že veliko zasedenost terminov v letu 2024, jim bomo tudi na festivalih lahko prisluhnili. „Prepustili se bomo toku dogajanja, saj smo mnenja, da sta

takrat oblika dogajanja in glasbe najboljša,“ so povedali člani ansambla Petovia, ki že komaj čakajo, da bodo lahko novo skladbo predstavili tudi javnosti. **MG**

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s števkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

3			1					7
			8					
1		4		7	5			
4		5	9			7		3
			9				2	
6		1			4	8		9
			3	6		5		8
					2			
8					7			2

	5	9			7			6
6						4		1
		1	3					
		3	1	9				
1								5
			7	8	3			
				2	5			
7		4						3
2			9			6	4	

Od torca do torca Tadejev znakovskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥	☺☺☺	€€	★
Bik	♥♥♥	☺☺	€	★★
Dvojčka	♥♥	☺☺☺	€€	★★★
Rak	♥♥	☺	€€€	★
Lev	♥	☺☺	€€	★★★
Devica	♥♥♥	☺	€€€	★★
Tehtnica	♥♥	☺☺☺	€	★★★
Škorpion	♥♥♥	☺	€€	★★
Strelec	♥	☺☺	€€€	★
Kozorog	♥♥	☺☺☺	€	★★
Vodnar	♥	☺☺	€€€	★
Ribi	♥♥♥	☺	€€	★★

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog
(Velja za teden od 5. do 11. decembra 2023)
1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirno podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 11. decembra. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebni podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed vseh poslanih rešitev razrezanke bomo vsak teden izžrebali dobitnika zanimive in lepe nagrade, ki jo podarja **Media Impex**.

Zdaj pa veselo na delo!

Srečna izžrebanka Tednikove nagradne razrezanke je:

Marica Malovič, 2250 Ptuj

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

MEDIA IMPEX

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Pošta: _____
Telefon: _____

kmetijska zadruga **IZ naših kmetij**

AKCIJA VELJA OD 27.11. DO 22.12.2023 oz. do razprodaje zalog!

Z vami od setve do žetve since 1900

JABOLKA ZLATI DELIŠES PRODAJA NA ZABOJ 1,29€/KG

JABOLKA JONAGOLD PRODAJA NA ZABOJ 1,29€/KG

JABOLKA IDARED PRODAJA NA ZABOJ 1,29€/KG

JABOLKA LAFLAMBOATE PRODAJA NA ZABOJ 1,29€/KG

IZDELKI pridelani s

ČEBULA PTUJSKA RDEČA 1 KG 1,65€/KG

ČESEN 1 KG 7,50€/KG

ZELJE KITAJSKO 1,49€/KG

ZELJE SVEŽE zeleno PRODAJA NA ZABOJ 0,79€/KG

KROMPIR 10 KG 7,39€

SLO domači izdelki

PONUDBA OZIMNICE V FRANŠIZNIH PRODAJALNAH MERCATOR, KMETIJSKI TRGOVINI ZADRUŽNIK PTUJ TER OSTALIH IZBRANIH KMETIJSKIH PRODAJALNAH KZ PTUJ.

V VAŠI IZBRANI PRODAJALNI SPREJEMAMO NAROČILA ZA OZIMNICO.

www.kz-ptuj.si

OPRAVIČUJEMO SE ZA MOREBITNE TISKARSKÉ NAPAKE. AKCIJA VELJA V OKVIRU PRODAJNEGA PROGRAMA TRGOVINE. NEKATERE FOTOGRAFIJE V LETAKU SO SIMBOLIČNE.

V Qcentru Ptuj bo dišalo po prazničnih poticah in praznikih. Izbirali bomo NAJ POTICO!

Kmečke žene, gospodinje, društva in vsi domači mojstri peke potic - pridružite se nam v soboto, 16. decembra, ob 9.30 in pokažite zakaj je vaša potica najboljša!

Ocenjevalna komisija bo izbrala najlepšo in najbolj slastno domačo potico ter nagradila tri najboljše.

Prijave zbiramo do 14. decembra.

Za prijave in informacije je na voljo elektronski naslov: marjan.nahberger@radio-tedniki.si

Qcenter Ptuj

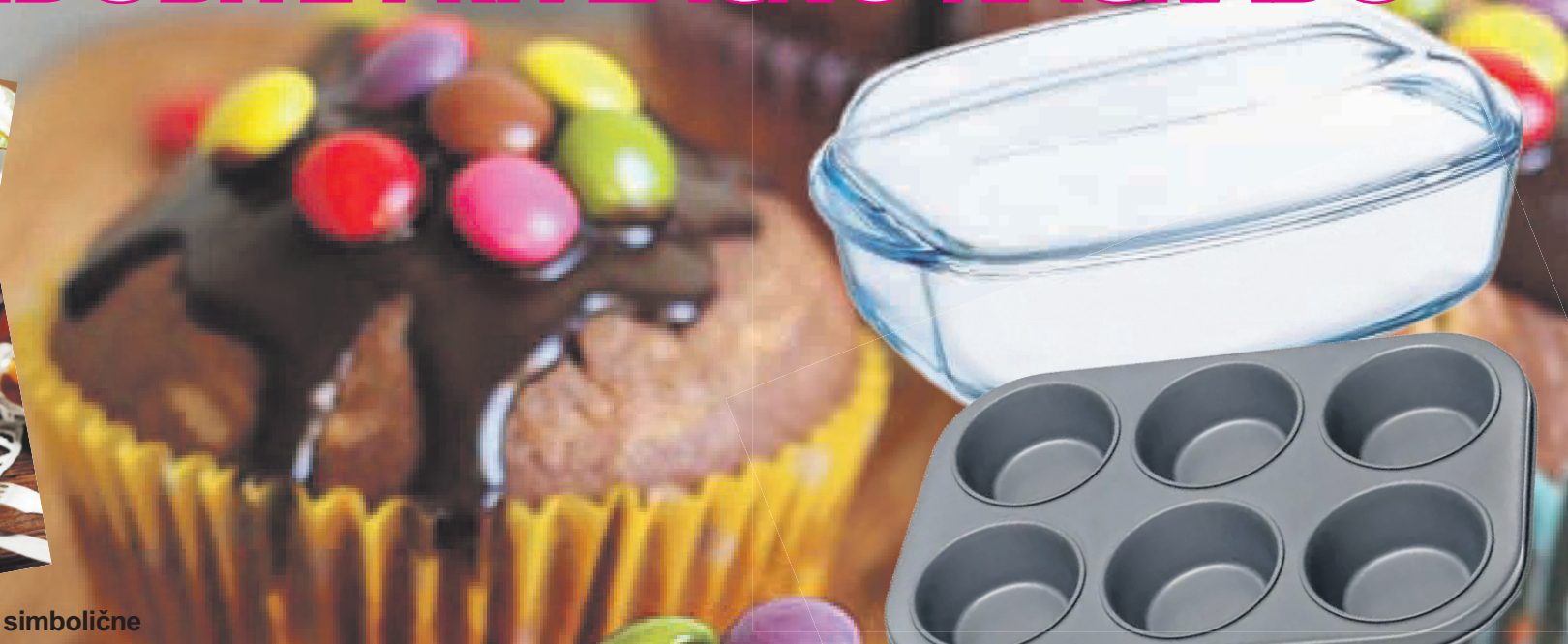
Štajerski **TEDNIK** **RADIO PTUI**

Vas, obiskovalci Qcentra Ptuj, pa vabimo, da se oglasite in poskusite najboljše potice izpod rok naših izjemnih gospodinj.

NAROČITE ŠTAJERSKI TEDNIK IN PRIDOBITE PRIVLAČNO NAGRADO

Fotografije so simbolične

NAROČILNICA ZA Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____ E-naslov: _____

Datum naročila: _____ Podpis: _____

Soglašam s prejetjem računov na elektronski naslov (e-mail)

Radio Tednik Ptuj
Osojnikova cesta 3
2250 Ptuj

S podpisom potrjujem naročilo Štajerskega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil/-a naročnik/-ica

Postanite novi naročnik Štajerskega tednika in prejeli boste privlačno darilo za pripravo prazničnih kulinarčnih dobrot. Pravokotni pekač 7L iz borosilikatnega (kaljenega) stekla in Magic pekač za muffine, za 6 kosov.

Nagrado lahko prevzamete v tajništvu Radia Tednik Ptuj, Osojnikova cesta 3 na Ptuj, vsak delavnik med 7.00 in 15.00.

Več informacij: majda.segula@radio-tednik.si, telefon 02/749 34 16. Spletna prijava in pogoji: www.tednik.si/narocnina

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlovovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. HORVAT WOOD, d. o. o., Moškanjci 1i. Tel. 051 667 170.

KMETIJSTVO

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojeko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

PRODAM prašiče, težke od 160 do 200 kg. Tel. 051 617 489.

RAZNO

UGODNO prodam 4 kuhinjske stole, tapcirane. Tel. 041 915 368.

PRODAM zimske pnevmatike Sava 215/65 R16 skupaj z inox platišč in inox sode velikosti 300l in 500l. Cena po dogovoru. Tel. 031 771 935.

Umrli so

Umrli so: Branka Bizjak Hüll, roj. Bizjak, Ptuj, Obrtniška ul. 2, roj. 1964 – umrla 22. novembra 2023; Marijan Pečnik, Ptuj, Kvedrova ul. 2, roj. 1938 – umrl 22. novembra 2023; Veronika Hodnik, roj. Lesjak, Ptuj, CMD 12, roj. 1933 – umrla 22. novembra 2023; Terezija Peršuh, roj. Safošnik, Zg. Jablane 14, roj. 1932 – umrla 23. novembra 2023; Borut Planinšek, Stražgonjca 43, roj. 1977 – umrl 23. novembra 2023; Zdenka Ranfl, roj. Kaučević, Apače 16, roj. 1961 – umrla 23. novembra 2023; Janez Meško, Sobotinci 7, roj. 1933 – umrl 23. novembra 2023; Rudolf Rajh, Veličane 3, roj. 1943 – umrl 26. novembra 2023; Stanislav Čuš, Ptuj, Ulica 5. Prekomorske 17, roj. 1954 – umrl 26. novembra 2023; Helena Vajbaber, roj. Grobelšek, Ptuj, Volkmerjeva c. 10, roj. 1941 – umrla 28. novembra 2023; Otilija Kumer, roj. Gol, Videm pri Ptuj 16a, roj. 1951 – umrla 29. novembra 2023; Štefan Šajanovič, Dornava 136, roj. 1939 – umrl 29. novembra 2023.

Z boleznijo si se pogumno bojeval, na koncu tiho si zaspal, a v srcih naših boš ostal.

ZAHVALA

ob boleči izgubi dragega partnerja, atija, svaka, sina, brata, botra, zeta, strica in prijatelja

Silva Jungerja

20. 12. 1992 – 23. 11. 2023

IZ SEDLAŠKA 17A

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, Jani Žerak, delavcem prodajaln Žerak, KMG Podlehnik, delavcem KMG Podlehnik in prijateljem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darove za pomoč družini. Zahvala PGD Podlehnik, KFD Podlehnik in župniku Jožetu Petku za cerkveni obred in za lepo izvedbo pogrebne obreda. Iskrena hvala tudi vsem, ki so nam stali ob strani v boleznin in ob smrti.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Tamara z družino

SPOMIN

Danes, 5. decembra, mineva 49 let, odkar nam je cesta tragično vzela našega dragega otata

Avgusta Lesjaka

S HAJDINE 76

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu.

Tvoja vnuka Dušan in Bojan z družinama

S svojim smehom vsakega osrečiti si zna, a pred usodo sam nemočen si ostal.

SPOMIN

Danes mineva eno leto velike žalosti, odkar te, dragi

BLAŽ

ni več med nami.

Iskrena hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njegovem grobu in prižgete svečko v spomin.

Pogrešamo te!

Tvoji najdražji

MALE OGLASE, OSMRTNICE, OBVESTILA IN RAZPISE LAHKO NAROČITE

ZA TORKOVO IZDAJO DO PONEDELJKA ZJUTRAJ DO 9. URE

ZA PETKOVO IZDAJO DO ČETRTEKA ZJUTRAJ DO 9. URE

majda.segula@radio-technik.si, tel. 02 749 34 16 ali marjana.pihler@radio-technik.si, tel. 02 749 34 10, za večje objave predhodno pokličite.

Štajerski **TEDNIK**

Z GLASBO DO SRCA

Bodite v Marjanovi družbi vsako sredo med 20. in 24. uro na radiu Ptuj.

www.radio-technik.si

TOREK, 05. december

- 00:00 Video strani
- 08:00 Jutranja telovadba
- 08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
- 09:30 Veselo na Jožefovo
- 12:30 Starpoint prodajno okno
- 13:30 Video strani
- 14:30 Italijanska trgovina - v živo
- 18:00 Iz domače skrinje
- 19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
- 20:00 Orfejkova parada, 2005
- 22:30 Starpoint prodajno okno
- 23:35 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

SREDA, 06. december

- 00:00 Video strani
- 08:00 Jutranja telovadba
- 08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
- 09:30 Kronika iz občine Hajdina
- 10:50 Otvoritev vinske kleti, postavitve klopovca
- 11:45 Starpoint prodajno okno
- 13:00 Video strani
- 14:30 Italijanska trgovina - v živo
- 18:00 Z glasbo v veseli december v Marjeti
- 19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
- 20:00 Martinova maša na Hajdini
- 21:00 Kronika iz občine Hajdina
- 22:20 Starpoint prodajno okno
- 23:25 Video strani

ČETRTEK, 30. december

- 00:00 Video strani
- 08:00 Jutranja telovadba
- 08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
- 09:30 Starejši pešci varni v prometu
- 10:30 Zapijmo prijatelji s Pepijem
- 11:40 Orfejkova parada, 2005
- 14:00 Starpoint prodajno okno
- 14:30 Italijanska trgovina - v živo
- 18:00 Naj javno stranišče 2023
- 19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
- 20:00 Martinov koncert Okteta Dornava
- 21:00 Veselo na Jožefovo
- 22:50 Starpoint prodajno okno
- 23:50 Video strani

V Naši ženi beremo ...

» Sogovorniki, strokovnjaki, pravijo, da ni prepozno in da kot družba nismo izgubili kompasa, ki kaže k sočutju, empatičnosti in srčnosti. Samo ustaviti se je treba, sočutno pogledati najprej vase, šele nato v sočutju lahko začutimo sočloveka. In vanj prebujamo svoje življenje in življenja drugih. Samo mar naj nam bo, pravijo sogovorniki, in bo vse dobro ... <<<

Že v prodaji!

PeTV PISANA - ZABAVNA - AKTUALNA

TOREK 5. december

- 7:30 Glasbena osmica (slo.)
- 8:00 Otroški kotiček 5. oddaja
- 8:25 Zogarija 1. oddaja
- 8:55 Utrip Ormoža
- 9:40 Tadej Toš in ogrevanje
- 10:00 Tele M
- 10:25 Pomurski tehnik
- 11:05 Glasba za vse
- 11:35 Pogled nazaj
- 12:00 Ptujška kronika
- 12:25 Cista umetnost – november
- 12:55 Obzornik TV Dravograd
- 13:25 Tempo, 6. oddaja
- 14:20 Iz dežele ob Muri 81. oddaja
- 14:50 Tele M
- 15:20 Videostrani
- 18:00 Ptujška kronika
- 18:25 Glasbena osmica (tujja)
- 18:55 Utrip Ormoža
- 19:20 Pogled nazaj
- 20:00 Ptujška kronika
- 20:25 Pomurski tehnik
- 20:55 Cista umetnost – november
- 21:25 Dobrete slovenskih kmetij 2023
- 21:40 Tadej Toš in ogrevanje
- 22:00 Ptujška kronika
- 22:25 Dober večer
- 23:15 Charlie Chaplin
- 00:05 Videostrani

SREDA 6. december

- 7:30 Glasbena osmica (tujja)
- 8:00 Otroški kotiček 6. oddaja
- 8:30 Zogarija 1. oddaja
- 8:55 Utrip Ormoža
- 9:40 Pogled nazaj
- 10:00 Tele M
- 10:25 Dober večer
- 11:15 Iz dežele ob Muri 81. oddaja
- 11:45 Poetovio Cup 2023
- 12:00 Ptujška kronika
- 12:25 Cista umetnost – november
- 12:55 Glasba za vse
- 13:25 Tempo, 6. oddaja
- 13:50 MAMBO: Božiček pleše 1. del
- 14:50 Tele M
- 15:20 Videostrani
- 18:00 Ptujška kronika
- 18:25 Glasbena osmica (slo.)
- 18:55 Obzornik TV Dravograd
- 20:00 Ptujška kronika
- 20:25 Pomurski tehnik
- 20:55 Pogled nazaj
- 21:15 Cista umetnost – november
- 21:45 Art Stays 2013
- 22:00 Ptujška kronika
- 22:25 Tadej Toš in ogrevanje
- 22:45 Dober večer
- 00:55 Videostrani

ČETRTEK 7. december

- 7:30 Glasbena osmica (slo.)
- 8:00 Otroški kotiček 7. oddaja
- 8:25 Zogarija 1. oddaja
- 8:55 Utrip Ormoža
- 9:35 Tempo, 6. oddaja
- 10:00 Tele M
- 10:25 MAMBO: Snežinka Tinka 2017
- 11:40 Dobrete slovenskih kmetij 2023
- 12:00 Ptujška kronika
- 12:25 Glasba za vse
- 12:55 Cista umetnost – november
- 13:25 Pogled nazaj
- 13:45 Iz dežele ob Muri 81. oddaja
- 14:15 Tele M
- 14:45 Videostrani
- 18:00 Ptujška kronika
- 18:25 Cista umetnost – december
- 19:00 Obzornik TV Dravograd
- 20:00 Ptujška kronika
- 20:25 Glasbena osmica (tujja)
- 20:55 Pomurski tehnik
- 21:25 Iz dežele ob Muri 82. oddaja
- 22:00 Ptujška kronika
- 22:25 Futsal magazin S10E10
- 22:50 Pogled nazaj
- 23:10 Dober večer
- 00:20 Videostrani

Ptujška televizija PtTV, T. 031 694 008, info@ptvptv.si, www.ptvptv.si

Snemanje porok

BK PRODUKCIJA

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REPORTER

RUSKA MREŽA PRVEGA SOPROGA

Kaj je v ozadju? V uradu predsednice republike Nataše Pirc Musar molčijo o poslih Aleša Musarja z ruskimi poslovneži

IZ NOVE ŠTEVILKE

RUSKA MREŽA PRVEGA SOPROGA
Kaj je v ozadju poslov z ruskimi oligarhi, da molči predsednica republike

JANŠEVA PLATFORMA
Anže Logar bo z novo stranko nabiral glasove za Janšo

AFERA 3,7 MILIJONA
Pregrešno draga požarna sanacija Onkološkega inštituta

INTERVJU:
STANISLAV HOČEVAR, nekdanji beograjski nadškof
Želim biti aktiven, vendar ne aktivist

Podravje • Slovenija je samooskrbna država s konopljo

Konoplja na dosegu roke povsod

Podatki raziskave Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) iz prejšnjega leta razkrivajo, kako močno je uporaba marihuane razširjena med mladimi: vsaj enkrat v življenju jo je poskusil eden od petih slovenskih mladostnikov v starosti 15 let (20,6 %) in skoraj vsak drugi mladostnik v starosti 17 let (42,2 %).

Težava je v tem, da je zelo dostopna, čemur v prid govori razmah njenega gojenja v posebej prirejenih prostorih. Po podatkih policije je namreč Slovenija samo-

oskrbna država s konopljo. Večina pridelka ostane kar v državi. Tudi mednarodna primerjava je pokazala na višje ravni uporabe konoplje med slovenskimi mla-

dostniki kot njihovimi vrstniki iz drugih držav. »Mladostniki iz Slovenije pri uporabi konoplje prese-gajo povprečje vrstnikov iz drugih držav in se uvrščajo v sam vrh 45

držav, ki so bile vključene v raziskavo Z zdravjem povezana vedenja 2018,« so opozorili na NIJZ. Iz raziskave je razvidno tudi, da kar 55 odstotkov slovenskih mladostnikov, starih med 15 in 17 let, odgovorilo, da v naslednjih 24 urah do konoplje »pridem lahko ali zelo lahko«.

Kateri mladi so najbolj ranljivi in zakaj jih mika droga

Tisti, ki niso zaposleni niti niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje. Uporaba psihoaktivnih snovi mladim pomaga premagovati nezadovoljstvo in jim ustvari lažno predstavo o tem, česa vse so sposobni in kako lahko brez večjega napora izpolnijo svoje želje in pričakovanja. »Mladostniki živijo v kulturi, v kateri družinski, družbeni, skupnostni in medijski vplivi pogosto prikazujejo uporabo psihoaktivnih snovi v obdobju mladostništva kot pričakovano in norma-

Tudi kokain in gobice

Slovenski mladostniki posegajo tudi po drugih prepovedanih drogah. Po raziskavi je okoli štiri odstotke 17-letnikov že kdaj v življenju uporabilo ekstazi, zdravila, gobice, kokain, amfetamine in hlapila. Nekaj manj kot tri odstotke 17-letnikov je uporabilo LSD in manj kot en odstotek 17-letnikov heroin. Na tržišču so prisotne tudi tako imenovane nove psihoaktivne snovi, ki jih je v Sloveniji uporabilo dva odstotka 17-letnikov.

lizirano vedenje, in ne kot znatno zdravstveno tveganje,« so poudarili na NIJZ. Uporaba psihoaktivnih snovi tako pri mladih pogosto ni identificirana kot tvegano vedenje in zato mladi ne dobijo pomoči pravočasno. Pogosto so obravnavani šele takrat, ko so obravnavani na psihiatriji, policiji ali pa jim grozi izključitev iz šole.

O posledicah

Škodljive kratkoročne in dolgoročne zdravstvene ter socialne posledice uporabe konoplje so številne. Med kratkoročne posledice uporabe konoplje uvrščajo okrnjen kratkoročni spomin, zaradi katerega se posameznik težje uči in si težje zapomni informacije, slabšo sposobnost presojanja, slabše sposobnosti, ki so potrebne za varno vožnjo, vključno z reak-

cijskim časom, sposobnostjo sledenja liniji ceste in vzdrževanjem pozornosti. »So pa kratkoročne posledice uporabe konoplje vidne tudi v duševnem zdravju, in sicer se lahko pojavijo občutki tesnobe, pri uporabi večjih količin konoplje pa lahko nastopita paranoja in psihoza. Med dolgoročne posledice redne uporabe konoplje se uvrščajo slabši šolski uspeh, slabša dosežena izobrazba, opustitev šolanja, večja verjetnost uporabe drugih prepovedanih drog in razvoj zasvojenosti, večje tveganje za kronični bronhitis in psihotične motnje, še zlasti če so uporabniki v preteklosti že imeli tovrstne težave ali so te težave prisotne v družini. Redna uporaba konoplje lahko poseže tudi v razvoj možganov,« so naštel na NIJZ.

P. Krušec

Foto: arhiv Reporter

55 odstotkov mladih lahko do konoplje v naslednjih 24 urah pride »lahko« ali »zelo lahko«.

Ormoško • Skrb vzbujajoč porast mladostniškega kriminala

Vzgojna nemoč staršev in sodnih ukrepov

Kaznivih dejanj, ki jih povzročijo mladostniki, je na Ormoškem iz leta v leto več, opažajo v ormoški enoti Centra za socialno delo (CSD) Spodnje Podravje.

Največji porast so zasledili po obdobju epidemije koronavirusa, pravi pomočnica direktorja Marina Novak, in to ne le na Ormoškem, saj mladostniška kriminaliteta narašča povsod po Sloveniji.

»Gre za različna kazniva dejanja: za razna nedovoljena snemanja, pretepe, ki imajo za posledico fizične poškodbe, za tatvine in vlome v objekte ... Ko pripravljamo letna poročila, sem vsakič znova prese-nečena, koliko več je takih dejanj, pogosto so kar podvojena. Medtem ko je bilo predlani 20 kaznivih dejanj, jih je bilo lani že 40. Seveda so nekatera povzročile iste osebe.«

Ko mladostnik dopolni 14 let, postane odgovoren za storjeno kaznivo dejanje, ki ga obravnava

tožilstvo, sodišče pa mu lahko izreče zakonsko predpisane ukrepe. »Ugotavljamo, da se pojavlja kar nekaj povratnikov, kar pomeni, da ukrep sodišča ni zalegel in da torej kazni ni imela zelenega učinka.«

Objestnost je treba ustaviti

Zato je treba vse sile usmeriti v vzgojo vedenjskih vzorcev, da do takih kaznivih dejanj ne bo prihajalo oziroma jih bo vse manj, ne pa da naraščajo. »Če ne bomo pravočasno ustavili te mladostniške objestnosti, bodo otroci postali vse bolj drzni in ponosni na svojo vlogo 'big bossov' med svojimi vrstniki.«

Zato Novakova apelira na star-

še, ki imajo doma težavnega mladostnika, da se po nasvet in pomoč obrnejo na CSD ali kakšno drugo institucijo; v Ormožu so to Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov in Center za duševno zdravje odraslih, ki delujeta pod okriljem Zdravstvenega doma Ormož, pa tudi center za družine, ki deluje pri ormoški ljudski univerzi.

Program podpore staršem brez udeležencev

»Dejstvo je, da starši izkazujejo vse večjo vzgojno nemoč, kljub temu pa se ne obrnejo po pomoč. Na Ljudski univerzi Ormož imajo na primer program podpore star-

Foto: FB

Na ormoškem centru za socialno delo opažajo tudi stooštnotni porast mladostniškega kriminala (fotografija je simbolična)

šem pri vzgoji otrok, ki pa nima obiska. Zato še enkrat: če imate težave z vzgojo, če ne veste, kako otroku postaviti meje, pokličite in

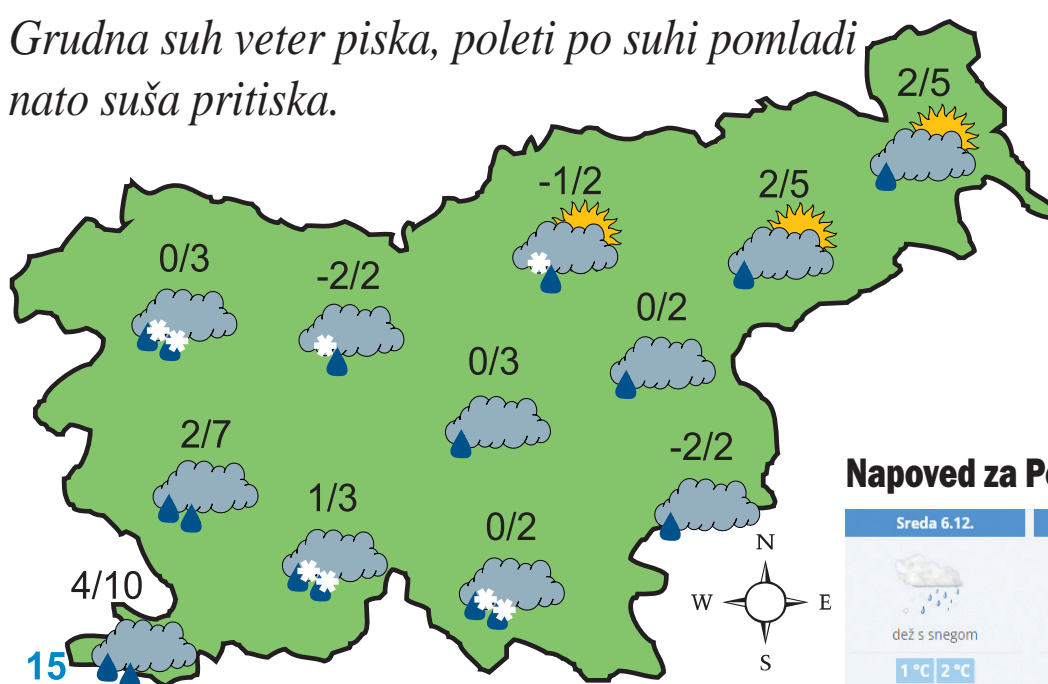
pridite. Ustrezno vas bomo usmerili, da se boste čimprej ojačali v starševski vlogi, postavili meje in uvedli komunikacijo za dobre od-

nose z otrokom. Kajti dober odnos je ključ, ki odpira marsikatera vrata.«

SD

Rojstva: Klara Širovnik, Rimska ploščad 16, Ptuj – deklica Viktorija; Tina Vinter, Partizanska cesta 3, Oplotnica – deklica Neža; Barbara Plazar, Zlatoličje 12l, Starše – deček Žak; Kim Furman Ulica Heroja Šlandra 25, Maribor – deček Noel; Anja Škerget, Čagona 8, Cerkljenjak – deček Matija; Mihaela Vidovič, Krčevina pri Vurbergu 33a, Ptuj – deček Lars; Lora Hojnik, Ulica Antona Peterlina 5, Kidričevo – deček Žan; Tamara Lovrec – deček Žiga; Sara Kovačič – deček Marko; Maja Ambrož – deklica Hana; Tamara Kotnik – deček Ty Perun; Kim Drevenšek – deklica Eva; Maruška Pisar – deček Maj; Katja Krajnc – deklica Eva; Taja Klemenčič – deklica Gaja in deček Gal.

Grudna suh veter piska, poleti po suhi pomladi nato suša pritiska.

Danes bo pretežno oblačno, dopoldne bodo občasne padavine predvsem v zahodni polovici Slovenije, popoldne in zvečer pa se bo težišče padavin pomaknilo na vzhod. Po nižinah bo sprva večinoma deževalo. V noči na sredo se bo meja sneženja v vzhodni Sloveniji spustila do nižin. Najvišje dnevne temperature bodo od 1 do 7, ob morju do 10 °C. **OBETI:** V sredo bo pretežno oblačno. V vzhodni Sloveniji bo predvsem dopoldne še rahlo snežilo.

Napoved za Podravje

Sreda 6.12.	Četrtek 7.12.	Petek 8.12.
dež s snegom	pretežno jasno	pretežno oblačno
1°C 2°C	-1°C 5°C	-6°C 4°C

Vir: ARSO